

Nr 247.

Av herr **Hellberg**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående försvarsväsendets ordnande.

Sedan försvarsfrågan senast var föremål för riksdagens behandling, har det allmänna politiska läget icke undergått någon väsentlig förändring. Om detta ljusnat något under sistlidna höst, så kunna vissa bekanta förändringar, som inträffat under senaste tiden, väcka tvivel om att denna ljusning blir varaktig. Icke heller Sveriges eget försvarspolitiska läge har förändrats sedan ett år tillbaka. Det ger för närvarande ingen särskild anledning till oro, men förhållandena österut innebära ett osäkerhetsmoment, som icke kan lämnas ur räkningen.

Den yttre utgångspunkten för att bedöma vårt behov av militära försvarsanstalter är sålunda i stort sett densamma som i fjol. Och den uppfattning därom, som då uttalades i min reservation till särskilda utskottets huvudutlåtande, synes mig allt fortfarande vara bärande. Den ena av de slutsatser, som då drogos av denna uppfattning, nämligen att den minskning i våra rustningar, som av ekonomiska skäl kändes starkt påkallad, borde kunna företagas, torde alltjämt vara hållbar. Men nu liksom då synes mig, så länge tillståndet i Europa är så otryggt som för närvarande, nämnda minskning böra vidtagas med en varsamhet och skonsamhet, som lämnar kvar erforderlig möjlighet för vårt försvar att, om så skulle krävas, svälla ut till den styrka, som med någon verklig effekt kan värna landets självständighet.

Det skall villigt erkännas, att i det förslag till försvarsväsendets omorganisation, som framlagts av regeringen, större hänsyn tagits till sistanförda uppfattning än i det socialdemokratiska förslaget och utskottsutlåtandet vid sistlidna års riksdag. Uppenbarligen har regeringspartiet i sin nya ställning ansett sig böra visa en mer tillmötesgående hållning mot andra meningsgrupper, än som fanns nödigt i oppositionen. Regeringsförslaget torde därför kunna tjäna till utgångspunkt för ett beslut, som något så när tillfredsställer en icke alltför knapp majoritets önsknings och anspråk. Sådant det föreligger är dock enligt min mening förslaget allt för snävt tillmätt för att motsvara den nuvarande, osäkra efterkrigstidens krav på ett svenskt militärt landskydd. Besparingssynpunkten har alltför ensidigt fått göra sig gällande på bekostnad av den för en försvarsorganisation inte mindre viktiga militära.

Så, för att anföra ett väsentligt drag, har officerskadern nedskrivits med icke mindre än 300 man under dess antal i försvarsrevisionens likaledes på fyra arméfördelningar byggda förslag.

Genom denna minskning av befälskadern bortfaller den första förutsättningen för att med säkerhet kunna uppsätta de reservtruppförband, vilka jäm-

likt propositionen skulle vid mobilisering vara att påräkna jämte den föreslagna linjearmén på 4 arméfördelningar. Kungl. Maj:ts förslag innebär nämligen i fråga om tillgången på befäl, att reservtrupperna skulle komma att inom kort delvis och till sist helt sakna sådant, alltefter som den befälspersonal avgår, som enligt detsamma under närmaste tiden kommer att stå till förfogande på övergångsstat. Behovet i och för sig av förstärkning i sådant avseende erkännes ock i den kungl. propositionen, då däri erinras, att den aktiva officerskadern enligt Kungl. Maj:ts förslag jämfört med försvarsrevisionen minskas i sådan omfattning, att utbildnings- och organisationsmöjligheten vid mobilisering eller krigsfara försvagas, därest icke den av revisionen föreslagna reservstaten i motsvarande grad ökas, vilket Kungl. Maj:t dock av kostnadsskäl icke funnit möjligt.

I fråga om det värnpliktiga underbefällets utbildningstid innebär regeringsförslaget också, jämfört med försvarsrevisionens linje, en försvagning, som icke lär kunna försvaras. Med den starkt förkortade övningstiden för värnpliktiga i allmänhet är det så mycket mera nödvändigt, att underbefälet erhåller en något så när tillfredsställande utbildning. Och säkerligen måste 230 dagar härvid anses som ett minimum, under det att regeringens förslag om 200 dagar är att betrakta såsom otillräckligt.

Även hade bort tagas under omprövning, huruvida icke, bl. a. för att nedbringa utgifterna till upprätthållande av befälskadern över huvud taget, underofficerare lämpligen kunde i större utsträckning än enligt det kungl. förslaget användas i trupptjänst i stället för kompaniofficerare.

Genom en, särskilt på den ringa befälstillgången beroende, alltför knapp uttagning av värnpliktiga till linjetjänst kan det vidare befaras, att armén vid krigstillfälle saknar nödig tillgång på folk för att fylla uppkomna luckor. Skall en 4-fördelningsarmé därutinnan kunna anses något så när tillfyllestgörande, så böra dess led avsevärt förtätas.

En jämte sådan förstärkning önsklig förbättring av en till 4 fördelningar inknappad armé hade åstadkommits, om den i förslaget vidtagna skyddsanordningen för övre Norrland hade tillämpats på andra utsatta ställen, såsom för huvudstaden, Östergötland och Skåne, vilket hade varit möjligt genom att där bibehålla mindre kårer, som var på sin plats kunnat tjäna till stomme för nyuppbåd och stöd för landstormen vid eventuell krigsfara. Härigenom samt medelst ovan antydda förstärkning och ersättning av befälskadern hade det varit möjligt att organisera i propositionen antydda reservtrupper på ett fastare och mera stadigvarande sätt; nu saknas i propositionen varje plan för en dylik organisation, vilken särskilt vad angår infanteriet och artilleriet måste anses som oeftergivlig.

Men alla dessa förstärkningar skulle givetvis medföra en väsentlig kostnadsökning. Då inställer sig den frågan, om det icke vore bättre att för en något större kostnadsökning få fem arméfördelningar i stället för fyra med förstärkningar för en något mindre kostnad. Militärt sett äro fem operativa enheter alltid så mycket mer värda än fyra, att merkostnaden proportionellt

blir ringa — valutan, som den ger, är jämförelsevis mycket större. Detta högre värde ligger icke minst i den förmånligare uppdelningen av landet på fem arméfördelningsområden, medan en sådan på fyra ställer sig åtminstone delvis mycket ogynnsam.

För mig har då 5-fördelningsalternativet syntts vara att föredraga och jag anser mig såhunda böra i allt väsentligt vidhålla mitt fjolårsförslag, dock med hänsyn tagen till den organisation av de olika truppförbanden, som föreslagits av Kungl. Maj:t. Detta har sedan från olika håll betecknats som den möjligaste lösningen, för så vitt det skulle gälla att söka uppnå en sådan i samförståndets tecken. Ekonomiskt bleve den ju dyrare än regeringsförslaget. Men den skulle komma att gå långt under försvarsrevisionens kostnader för armén och innebära en besparing på inemot ett 20-tal miljoner från provisoriets kostnad, samtidigt med att den som sagt gäve en betydligt effektivare organisation. Denna större effektivitet skulle framträda så väl i allmänhet som särskilt i fråga om vårt lands kanske mest för anfall utsatta punkt, huvudstaden, vilken i den kungl. propositionen alltför mycket blottats på försvarsmedel.

I fråga om övningstiden har det varit nödvändigt att fasthålla vid de 140 dagarna för huvudvapnet. Därvid bör dock framhållas, att det bör utredas på vad sätt övningstiden på mest rationella sätt må kunna utnyttjas. De moderna metoder, som utomlands börjat tillämpas för att nå bästa möjliga arbetsresultat och för att differentiera manskapets olika uppgifter, torde här böra komma till användning. Såsom ett medel att främja den enskilda övningen för försvarsändamål synes också skyttväsendet fortfarande böra stödjas genom statsanslag.

Vad sjöförsvaret angår, upptagas också i huvudsak mina i fjol framställda yrkanden. Dock föreslås någon ytterligare reduktion av den till synes allt för stora organisationen »i land». Nybyggnadsanslaget upptages till samma belopp som i fjol, men närmare bestämmelser för dess användning hava icke ansetts möjliga att giva för närvarande. Det gamla kravet på en flottplan så ofördröjligen som möjligt måste fasthållas. Det är emellertid en självklar sak, att vid nybyggnad allt avseende bör fästas vid beskaffenheten av det nuvarande fartygsbeståndet och redan av riksdagen beslutade nybyggnader, så att mesta möjliga nytta erhålles av redan vidtagna åtgärder. Ett program för flottans ersättnings- och nybyggnad för de närmaste åren bör snarast, om möjligt redan till nästa år, föreläggas riksdagen.

I den mån vad här ovan anförts påkallar ändring i Kungl. Maj:ts förslag till värnpliktslag framställes yrkanden i särskild motion.

Med hänvisning, beträffande detaljerna i mitt förslag, till den P. M., som är fogad vid denna motion, tillåter jag mig att på grund av vad här ovan anförts få hemställa,

att riksdagen måtte

1) i fråga om *armén* besluta, att densamma organiseras på fem arméfördelningar efter de grunder, som i den vid motionen fogade P. M. angivas;

2) i fråga om *flottans organisation* göra de inskränkningar och förändrin-

gar i vad Kungl. Maj:t föreslagit, som i motionen med nämnda P. M. anvisas; samt

3) i fråga om *ersättningsbyggnad för flottan*

dels för budgetåret 1925—1926 anvisa ett extra reservationsanslag av 9,125,000 kronor.

dels ock till Kungl. Maj:t avlåta skrivelse med anhållan om utarbetande och framläggande skyndsammast möjligt för riksdagen av en flottplan eller i allt fall slutgiltigt program för nyanskaffning av fartygsmateriel under de närmaste åren.

Stockholm den 21 mars 1925.

Mauritz Hellberg.

P. M.

rörande försvarsväsendets organisation.

Försvarsdepartementet.

Försvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.

Med avseende på organisationen av försvarsdepartementets avdelning av Kungl. Maj:s kansli biträdades Kungl. Maj:ts förslag.

Lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner.

Lantförsvarets och sjöförsvarets kommandoexpeditioner komma att av handlas i samband med redogörelsen för lantförsvaret, respektive sjöförsvaret

LANTFÖRSVARET.

I. Allmänna grunder för lantförsvarets ordnande.

De begränsningar, som i föreliggande förslag, jämfört med nuvarande härordning, vidtagits beträffande lantförsvarets fredsorganisation, bestå dels i indragning av en arméfördelningsstab, 2 infanteriregementen, kavallerifördelningen och ett kavalleriregemente samt en trängkår, dels i en stark beskärning av kadreerna vid övriga truppförband, dels ock slutligen i en minskning av de till fredstjänstgöring uttagna värnpliktigas antal och av dessas utbildningstid. Å andra sidan innebär förslaget, jämfört med Kungl. Maj:ts förslag, en ökning av en arméfördelningsstab, 4 infanteriregementen, 2 infanterikårer, ett kavalleriregemente, ett artilleriregemente, en artillerikår och en trängkår, varjämte utan ökning av sammanlagda antalet ingenjörkompanier en ingenjörkår tillkommit. Vissa inskränkningar hava vidtagits med avseende på personalen vid såväl den centrala förvaltningen som vid truppförbandens förvaltningar. Beträffande arméförvaltningen torde en ytterligare minskning av personalstaterna kunna vidtagas i samband med en förutsatt utredning av frågan om krigsförvaltningens organisation. Med den begränsade omfattning, de olika försvarsgrenarna skulle få enligt föreliggande förslag, torde ävenledes armé- och marinförvaltningarna böra sammanslås till en för hela försvaret gemensam krigsförvaltning. En sådan åtgärd synes vara desto mera önskvärd, som ordnandet av upphandlingsväsendet, industriens krigsberedskap och livsmedelsanskaffningen i krig m. m. bör ske centralt genom en ansvarig myndighet.

Förslaget räknar med en fredsorganisation om fem arméfördelningar av i regel enahanda sammansättning, som föreslagits av Kungl. Maj:t. Den arméfördelning, inom vilkens område Stockholm är beläget, förutsättes utökad med två infanterikårer, därav en för Vaxholms fästning, och en artillerikår för huvudstadens omedelbara skydd. Denna ökning av organisationen har möjliggjorts genom ovan omnämnda inskränkningar. I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag beräknas därjämte särskilda skydds- och besätt-

ningstrupper för Övre Norrland och Gotland. Bodens fästning bibehålles liksom Tingstäde-positionen, varemot Karlsborgs fästning nedlägges.

Den föreslagna härordningen avser icke särskilda kadrer för uppsättandet omedelbart vid mobilisering av reservtrupper. I Kungl. Maj:ts förslag framhållles möjligheten att under viss tid framåt organisera reservtrupper med begagnande av redan utbildade äldre värnpliktsklasser samt den övertaliga befälspersonal, som kommer att stå till förfogande på övergångsstat. Det är självfallet, att tillgången på befäl och utbildat manskap skall tillgodogöras försvaret, så länge en sådan tillgång förefinnes. Detta är emellertid fallet endast ett fåtal år vad utbildade värnpliktiga beträffar, och de s. k. provisorieårsklasserna kunna icke anses dugliga att insättas i reservtruppförband, som omedelbart vid mobilisering skola vara operations- och stridsdugliga. Antalet av befäl på övergångsstat sjunker också för varje år. De omtalade reservtrupperna bliva därför organisationer av kort varaktighet och av ständigt sjunkande omfattning och beskaffenhet. Såsom en beståndsdel av härordningen som sådan kunna de icke räknas.

Med avseende på den allmänna värnpliktens tillämpning följas i huvudsakliga delar de i Kungl. Maj:ts förslag angivna grunderna. I vissa fall har utbildningstiden fördelats på annat sätt, varjämte tjänstgöringstiden för underbefäl eller fackmän förutsattes bliva 230 dagar och för studenter och likställda 254 dagar.

I huvudsak följes också Kungl. Maj:ts förslag beträffande den fast anställda personalens utbildning och rekrytering. I vissa avseenden föreslås förändringar, såsom beträffande officerselevskolan och officersaspiranternas tjänstgöring. Förslaget avser sålunda att tillgodose kravet på förbättrad underofficers- och underbefälsutbildning. Ävenledes beredes tillfälle för dugande underofficerare och underbefäl att erhålla utbildning till officer. Detta har dock icke skett genom att sänka fordringarna på officersaspiranternas allmänbildning, såsom av Kungl. Maj:t föreslagits, ty därigenom skulle officerskårrens kvalitet försämrans och dessutom uppstå en skadlig skillnad mellan de officerare, som på vanligt sätt vunnit sin utbildning, och dem som befordrats från underofficers- eller manskapskategorierna.

Med avseende på truppförbandens beväpning och utrustning bygger förslaget på de grunder, som tillämpats i Kungl. Maj:ts förslag.

II. Värnplikten.

Kungl. Maj:ts förslag om de värnpliktigas uttagning till *linjetjänst* och till *ersättningsreserv* biträdes.

Till <i>linjetjänst</i> uttagas:		
samtliga studenter		1,075 man
värnpliktiga i allmänhet:		
vid infanteriet	18,235 man	
» kavalleriet	735 »	
» artilleriet	3,320 »	
» ingenjörtrupperna	1,230 »	
» trängen	1,250 »	
» intendenturtrupperna	350 »	25,120 »
		<hr/>
		Tillhopa 26,195 man
Till <i>ersättningsreserven</i> uttagas		6,204 »
		<hr/>
Summa i fred tjänstgöringsskyldiga värnpliktiga		32,399 man.

Utbildningstiden bestämmes i huvudsaklig överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag, dock med nedanstående undantag:

1. *Underbefäl eller fackmän*: första tjänstgöring 180 dagar och 2 repetitionsövningar om 25 dagar, sammanlagt 230 dagar.

2. *Studenter och likställda* hava en sammanlagd utbildningstid om 254 dagar, fördelade valfritt vid *infanteriet*

antingen från 16. juni 1. året till 12. februari 2. året med 14 dagars hemförlovning samt en repetitionsövning om 25 dagar 2. eller 3. året, eller från 16. juni till 5. oktober 1. året och från 13. maj till 9. september 2. året samt en repetitionsövning under 2. eller 3. året.

Vid *specialtruppslagen* i tillämpliga delar i enlighet härmed.

3. *Studenter och likställda*, som vid avslutad tjänstgöring enligt p. 2 ovan förklarats lämpliga för vidare utbildning till reservofficerare, skola vara berättigade att under 3. året genomgå frivillig reservofficerskurs och att utnämnas till reservofficerare efter godkänd examen vid denna kurs.

III. Fredsorganisationen.

A. Lantförsvarets kommandoexpedition.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bör personalen vid lantförsvarets kommandoexpedition utgöras av:

1 chef, regementsofficer, med arvode å försvarsdepartementets stat,

1 souschef, regementsofficer ur generalstabens,

3 kaptener ur generalstabens,

7 pensionerade officerare, därav 6 såsom chefer för registrators-, värnplikts-, bok-, personal- och rulldetaljerna ävensom detaljen för »Tjänstemeddelanden rörande Lantförsvaret» samt 1 såsom biträde åt chefen för bokdetaljen, samtliga med arvoden å departementets stat,

2 kompaniofficerare å aktiv stat, beordrade ur truppförbanden,

2 pensionerade underofficerare såsom expeditionssunderofficerare med arvoden å departementets stat och

1 expeditionsvakt med lön å departementets stat.

Enär flygvapnets kommandomål förutsättas bli förlagda till lantförsvarets kommandoexpedition, bör tillses, att en av de därstädes tjänstgörande officerarna är flygutbildad.

B. Arméförvaltningen.

Kungl. Maj:ts förslag beträffande frågan om arméförvaltningens organisation biträdes. Emellertid synas redan nu nedanstående inskränkningar med avseende på personalen kunna och böra vidtagas utöver de av Kungl. Maj:t föreslagna.

Genom att sammanslå artilleri-, fortifikations- och intendentsdepartementens civilbyråer till en gemensam civilbyrå, bestående av 1 krigsråd, 1 sekreterare och kamrerare, 1 notarie och 1 domäntjänsteman, kunna följande beställningar indragas, nämligen

1 krigsråd,

2 sekreterare och kamrerare och

2 bokhållare.

C. Härens organisation i fred på högre och lägre truppförband. Fästningar.

1. Högre truppförband.

Arméfördelningarna.

Såsom inledningsvis anförts, innebär föreliggande förslag, att antalet i fred befintliga arméfördelningar minskas från sex till fem. Detta medför en omläggning av landets indelning i arméfördelningsområden. Huru den nya indelningen lämpligen bör göras, torde tillkomma Kungl. Maj:t att bestämma. Emellertid förutsättes, att de fem arméfördelningsstaberna komma att förläggas till Hälsingborg, Linköping, Skövde, Stockholm och Östersund.

Varje arméfördelning bör bestå av 4 infanteriregementen, 1 kavalleri- och 1 artilleriregemente samt 1 trängkår. Därtill komma i fredstid dels de specialtruppförband, vilka äro avsedda att vid mobilisering uppsätta armé- och luftvärnsartilleriförband samt till arméfördelningarna hörande ingenjörtrupper m. m., dels den infanterikår och den artillerikår, vilka äro avsedda att vid mobilisering bilda ett utom arméfördelningsförbandet stående skydd för huvudstaden, dels ock slutligen de båda som besättningar i Vaxholms och Karlskrona fästningar avsedda infanterikårerna.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag förutsättes, att kavallerifördelningen och den ridande divisionen vid Wendes artilleriregemente indragas. Av de nu i Skåne förlagda kavalleriregementena böra Skånska dragonregementet, Kronprinsens husarregemente samt Skånska husarregementets i Landskrona förlagda II. bataljon indragas jämte sistnämnda regementes detachement i Uppsala. Av det skånska kavalleriet kommer sålunda att kvarstå endast Skånska husarregementets I. bataljon, benämnd *Skånska husarregementet*.

Positionsartilleriregementet är för närvarande beväpnat med 15 cm. haubitser. Denna materiel bör i viss utsträckning överföras till fördelningsartilleriregementena för att komplettera deras beväpning. Ävenledes bör en del av 15 cm. haubitsmaterielen överföras till den här föreslagna *Stockholms artillerikår*, vilken i övrigt beväpnas med lätt fältartillerimateriel. Återstoden av Positionsartilleriregementets materiel jämte den tunga fältartillerimateriel, som nu tillhör Karlsborgs artillerikår, ävensom de av Fälttelegrafkåren för närvarande organiserade fältballongformationerna böra överflyttas till det nuvarande Upplands artilleriregemente. I sammanhang härmed torde nämnda regemente böra benämnas *Arméartilleriregementet*. För att tillgodogöra försvaret den nu vid de båda kustartilleriregementena befintliga, fullt tidsenliga 15 cm. haubitsmaterielen, bör även denna överflyttas till *Arméartilleriregementet*.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bör luftvärnsartillerimaterielen jämte de för närvarande av ingenjörtrupperna uppsatta fältbelysningsformationerna överflyttas till Karlsborgs artillerikår, som därefter bör benämnas *Luftvärnsartilleriregementet*.

Vad ingenjörtrupperna beträffar, förutsättes, att en ingenjörkår utöver den av Kungl. Maj:t föreslagna organisationen uppsättes och förlägges i Norrlands artilleriregementes kasern i Östersund.

Intendenturtrupperna förutsätts komma att utgöras av två kompanier.

Övre Norrlands trupper.

Övre Norrlands trupper böra i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag omfattas Västerbottens regemente, reducerat till en kår, samt följande till Boden förlagda truppförband, nämligen: Norrbottens regemente, en skvadron ur Norrlands dragonregemente, Bodens ingenjörkår och ett intendenturkompani (tredje intendenturkompaniet).

Gotlands trupper.

Gotlands trupper böra i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag utgöras av Gotlands infanterikår och Gotlands artillerikår.

2. Fästningar.

Fästningen Boden samt Tingstäde-positionen böra bibehållas, varemot Karlsborgs fästning nedläggas.

3. De lägre truppförbanden och deras förläggningssorter.

De förutsatta truppförbandens förläggningssorter torde icke nu kunna bestämmas, utan bör det tillkomma Kungl. Maj:t att därom fatta slutgiltigt beslut. De i det följande förutsatta förläggningssorterna kunna därför komma att visa sig delvis böra ändras.

Vad först *infanteriet* beträffar, förutsätts de nuvarande Göta livgarde, Karlskrona grenadjärregemente, Västerbottens regemente, Vaxholms grenadjärregemente och Gotlands infanteriregemente erhålla en i förhållande till övriga infanteriregementen begränsad organisation och benämnas fördensskull kårer. Dessa kårer äro avsedda såsom skydds- och besättningstrupper.

Återstående infanteritruppförband utom Norrbottens regemente förutsätts bliva fördelningsinfanteriregementen.

Beträffande *kavalleriet* har i det föregående omnämnts den föreslagna indragningen av det självständiga kavalleriet och bibehållandet av endast Skånska husarregementet (dess nuvarande I. bataljon) av de för närvarande i Skåne förlagda kavalleritruppförbanden. Med hänsyn till det minskade antalet arméfördelningar bör ävenledes Livgardet till häst indragas.

Av *artilleriet* förutsätts Svea, Göta, Wendes, Norrlands och Smålands artilleriregementen bibehållas såsom fördelningsartilleriregementen, medan såsom förut nämnts Upplands artilleriregemente omorganiseras till ett Arméartilleriregemente och Positionsartilleriregementet till en artillerikår, förslagsvis benämnd Stockholms artillerikår. Gotlands och Norrbottens artillerikårer jämte Luftvärnsartilleriregementet organiseras i huvudsaklig överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag.

Av *ingenjörtrupperna* böra de nu befintliga kårerna bibehålla sina nuvarande förläggningssorter utom Göta ingenjörkår, som flyttas till Linköping.

Norrlands ingenjörkår bör, såsom i det föregående nämnts, förläggas i Östersund.

Av *trängens* truppförband bör Västmanlands trängkår (Sala) indragas.

Av *intendenturtrupperna* indragas fjärde intendenturkompaniet (Sollefteå).

4. Sammanfattning.

En sammanfattning av vad i det föregående anförts giver alltså vid handen, att armén i fred förutsättes komma att bestå av följande truppförband:

Infanteriet.**Fördelningsinfanteriregementen.**

Svea livgarde	förlagt i	Stockholm
Livregementets grenadjärer	» »	Örebro
Livgrenadjärregementet	» »	Linköping
Västgöta regemente	» »	Vänersborg
Upplands »	» »	Uppsala
Skaraborgs »	» »	Skövde
Södermanlands »	» »	Strängnäs
Kronobergs »	» »	Växjö
Jönköpings »	» »	Jönköping
Dalregementet	» »	Falun
Hälsinge regemente	» »	Gävle
Älvsborgs »	» »	Borås
Hallands »	» »	Halmstad
Bohusläns »	» »	Uddevalla
Västmanlands »	» »	Västerås
Kalmar »	» »	Eksjö
Värmlands »	» »	Karlstad
Jämtlands fältjägarregemente	» »	Östersund
Norra skånska infanteriregementet	» »	Kristianstad
Södra »	» »	Lund eller Ystad

Skydds- och besättningstrupper.

Göta livgarde	förlagt i	Stockholm
Västerbottens infanterikår	förlagd i	Umeå
Gotlands infanterikår	» »	Visby
Norrbottnens infanteriregemente	förlagt i	Boden
Karlskrona grenadjärkår	förlagd i	Karlskrona
Vaxholms »	» »	Vaxholm.

Kavalleriet.

Livregementets dragoner	förlagt i	Stockholm
» husarer	» »	Skövde
Smålands husarregemente	» »	Eksjö
Skånska husarregementet	» »	Hälsingborg
Norrlands dragonregemente ¹	» »	Umeå

Artilleriet.**Fördelningsartilleriregementen.**

Svea artilleriregemente	förlagt i	Stockholm
Göta »	» »	Göteborg
Wendes »	» »	Kristianstad
Norrlands »	» »	Östersund
Smålands »	» »	Jönköping

¹⁾ En skvadron detacherad till Boden.

Fristående fältartilleritruppförband.

Arméartilleriregementet	förlagt i Uppsala
Gotlands artillerikår	förlagd i Visby
Stockholms »	» » Stockholm
Luftvärnsartilleriregementet	förlagt i Karlsborg
Norrbottens artillerikår	» » Boden.

Fästningsartilleriregemente.

Bodens artilleriregemente förlagt i Boden.

Ingenjörtrupperna.

Svea ingenjörkår ¹⁾	förlagd i Stockholm
Göta » ²⁾	» » Linköping
Fälttelegrafkåren	» » Stockholm
Bodens ingenjörkår	» » Boden
Norrlands »	» » Östersund

Trängtrupperna.

Svea trängkår	förlagd i Örebro
Göta »	» » Skövde
Norrlands trängkår	» » Sollefteå
Skånska trängkåren	» » Hässleholm
Östgöta trängkår	» » Linköping.

Intendenturtrupperna.

Första intendenturkompaniet	förlagt i Stockholm
Andra »	» å Karlsborg
Tredje »	» i Boden

Av ovanstående truppförband hänföras i fred

till *Övre Norrlands trupper*:

Norrbottens infanteriregemente,
 Västerbottens infanterikår,
 en skvadron av Norrlands dragonregemente,
 Norrbottens artillerikår,
 Bodens artilleriregemente,
 Bodens ingenjörkår och
 Tredje intendenturkompaniet; samt

till *Gotlands trupper*:

Gotlands infanterikår och
 Gotlands artillerikår.

Övriga truppförband indelas i fred, på sätt Konungen bestämmer, i fem arméfördelningar.

¹⁾ Utom dess fästningskompani i Vaxholm.

²⁾ » » » » Karlskrona.

D. Högre staber och inspektioner m. m.

1. Arméfördelningschefer och arméfördelningsstabser.

Som i det föregående omförmäls, äro härens å fastlandet förlagda trupper — med undantag av Övre Norrlands trupper — avsedda att i fred indelas i fem arméfördelningar.

I fråga om den vid arméfördelningsstaben tjänstgörande personalen bör i Kungl. Maj:ts förslag den förändringen vidtagas, att de tre pensionerade underofficerare, för vilka arvoden beräknats å staten för arméfördelningsstabser, militärbefäl och inspektioner, minskas med två.

Vid arméfördelningsstab bör alltså följande personal tjänstgöra, nämligen:

- 1 stabschef, regementsofficer ur generalstaben,
- 1 generalstabsofficer, kapten ur generalstaben,
- 2 adjutanter, kompaniofficerare ur arméfördelningens truppförband,
- 1 fortifikationsofficer, kapten ur fortifikationen,
- 1 fördelningsintendent, regementsofficer ur intendenturkåren,
- 1 expeditionsintendent, kapten ur intendenturkåren,
- 1 fördelningsläkare, fältläkare vid fältläkarkåren,
- 1 fördelningsveterinär, fältveterinär vid fältveterinärkåren, samt
- 1 expeditionsunderofficer (pensionerad underofficer), tjänstgörande i stabs-expeditionen.

2. Brigadechefer och brigadstabser.

I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit, bör vid varje arméfördelning tillkomma en brigadchef.

Sålunda böra 5 för brigadchefsbefattningar avsedda beställningar (med lön enligt O. 7 i officersavlöningsreglementet) uppföras i staten för arméfördelningsstabser, militärbefäl och inspektioner.

I likhet med vad Kungl. Maj:t föreslagit böra de härav uppstående kostnaderna kompenseras genom besparingar på andra områden av personalorganisationen. Ifrågavarande besparingar synas kunna vinnas dels genom indragning av de nuvarande brigadchefsarvodena, dels genom viss minskning av reservstaterna.

3. Militärbefälet för Övre Norrland.

I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit bör militärbefälhavaren för Övre Norrlands militärområde förordnas att jämväl vara inspektör för militärläroverken med tjänstgöringsort förlagd till Stockholm.

Militärbefälhavarens för Övre Norrland stab bör i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag utgöras av:

- 1 stabschef, regementsofficer ur generalstaben,
- 1 generalstabsofficer, kapten ur generalstaben,
- 1 adjutant, kapten, beordrad ur militärbefällets truppförband, samt
- 1 expeditionsunderofficer, pensionerad underofficer.

4. Kommendantskapet i Boden.

Kommendantskapet i Boden organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag med undantag av att den föreslagna expeditionsunderofficeren (pensionerad underofficer), tjänstgörande hos fästningsintendenten, indrages.

Kommandantskapet bör alltså bestå av:

- 1 kommandant,
- 1 stabschef, regementsofficer eller kapten ur generalstaben,
- 2 adjutanter, kompaniofficerare ur Bodens trupper,
- 1 artilleribefälhavare, chefen för Bodens artilleriregemente,
- 1 fortifikationsbefälhavare, regementsofficer ur fortifikationen,
- 1 fästningsintendent, regementsofficer ur intendenturkåren,
- 1 adjutant hos fästningsintendenten, löjtnant ur intendenturkåren,
- 1 förvaltare ur intendenturkåren, uppbördsman vid fästningsmagasinet,
- 1 garnionspastor,
- 1 fästningsläkare,
- 1 regementsläkare,
- 2 bataljonsläkare,
- 1 fästningsveterinär,
- 1 expeditionsunderofficer (pensionerad underofficer), tjänstgörande i kommandantskapets expedition, samt
- 1 fästningspoliskommissarie, uppförd å den för polispersonalen i Boden och Karlsborg gemensamma staten.

5. Militärbefålet på Gotland.

Militärbefålet på Gotland bör organiseras enligt Kungl. Maj:ts förslag, dock att den föreslagna expeditionsunderofficeren (pensionerad underofficer), tjänstgörande hos fortifikationsofficeren, indrages.

Militärbefålet på Gotland bör alltså bestå av:

- 1 militärbefälhavare, tillika chef för Gotlands infanterikår,
- 1 generalstabsofficer, kapten ur generalstaben, med tjänstgöring endast vissa tider av året,
- 1 adjutant, kompaniofficer, beordrad ur Gotlands trupper,
- 1 fortifikationsofficer, pensionerad officer,
- 1 stabsintendent, regementsofficer ur intendenturkåren,
- 1 stabsläkare, regementsläkare,
- 1 bataljonsläkare,
- 1 biträde hos stabsintendenten, pensionerad officer, samt
- 1 expeditionsunderofficer, pensionerad underofficer, tjänstgörande hos stabsintendenten.

Härtill kommer 1 förrådsförvaltare vid Tingstäde, pensionerad underofficer.

Av ifrågavarande personal uppföras, förutom militärbefälhavaren, jämväl fortifikationsofficeren, läkarna, samt biträdet hos stabsintendenten, expeditionsunderofficeren och förrådsförvaltaren vid Tingstäde å staten för arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner.

6. Infanteriinspektionen.

Infanteriinspektionen bör organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och alltså bestå av:

- 1 stabschef, regementsofficer ur generalstaben,
- 2 adjutanter, kompaniofficerare ur infanteriet, samt
- 1 expeditionsunderofficer, pensionerad underofficer.

7. Militärläroverksinspektionen.

I överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit bör någon särskild beställning för inspektören för militärläroverken icke beräknas, utan bör

militärbefälhavaren för Övre Norrland förordnas att jämväl vara inspektör för militärläroverken.

8. Kavalleriinspektionen m. m.

I anslutning till Kungl. Maj:ts förslag uppföres följande personal i inspektionens för kavalleriet stab:

1 stabschef, regementsofficer ur generalstaben, samt
1 expeditionsofficer (pensionerad underofficer), uppförd å staten för arméfördelningsstaber, militärbefäl och inspektioner.

Härtill kommer en för remonteringsväsendet avsedd redogörare, pensionerad officer.

9. Generalstaben.

I överensstämmelse med de av Kungl. Maj:ts angivna beräkningsgrunderna bör Generalstabens stat bestå av:

Militär personal.

1. Överadjutanter och stabsadjutanter.

1 överste,	12 majorer och
4 överstelöjtnanter,	34 kaptener.

2. Militärattachéer.

1 överstelöjtnant och	3 majorer.
-----------------------	------------

3. Pensionerad personal.

1 redogörare, pensionerad officer,
1 bibliotekarie, pensionerad officer,
3 aktuarier, pensionerade officerare, och
2 expeditionsofficerare, pensionerade underofficerare.

Civil personal.

1 professor,	1 förste expeditionsvakt,
1 krigsarkivarie,	3 expeditionsvakter.

10. Generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet samt artilleristaben.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes, varför personalbehovet vid artilleristaben bör beräknas till:

1 överste, chef för staben,	3 löjtnanter och
2 majorer,	1 expeditionsvakt.
9 kaptener,	

samtliga uppförda å staten för artilleristaben.

Härtill komma 1 expeditionsofficer (pensionerad officer) och 1 expeditionsofficer (pensionerad underofficer).

Liksom hittills bör därjämte 1 infanteriofficer med erforderlig kompetens beordras till tjänstgöring å artilleridepartementets militärbyrås första expeditionsavdelning.

11. Chefen för fortifikationen med stab — fortifikationens huvudstation — samt arméförvaltningens fortifikationsdepartement.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes. Fortifikationsstaben bör alltså utgöras av:

1 överste, chef för staben, samt
7 övriga officerare, därav högst 2 regementsofficerare.

Antalet aspiranter bör bestämmas till 5 subalternofficerare.

För arméförvaltningens fortifikationsdepartements kasernbyrå böra beräknas
1 regementsofficer och 2 kaptener.

12. Chefen för intendenturkåren samt intendenturstaben.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bör intendenturstaben bestå av:

1 chef, regementsofficer ur intendenturkåren,
4 kaptener ur intendenturkåren,
2 löjtnanter ur intendenturkåren,
1 expeditiionsunderofficer, pensionerad underofficer, samt
1 expeditiionsvakt.

13. Inspektören för trängen.

Inspektörens för trängen stab bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bestå av:

1 adjutant, kapten ur trängen, samt
1 expeditiionsunderofficer, pensionerad underofficer.

14. Kommendantskapen i Stockholm och å Karlsborg.

I likhet med vad Kungl. Maj:t föreslagit böra kommendantskapen i Stockholm och å Karlsborg indragas.

E. Undervisningsanstalter och utbildningskurser m. m.

1. Krigsskolan.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes, varför Krigsskolans personal bör bestå av:

Stab:

1 chef, överstelöjtnant,
1 adjutant, tillika bibliotekarie och vapenofficer, kapten,
1 bataljonsläkare,
1 redogörare, pensionerad officer,
1 förvaltare, tillika väbel och uppsyningsman över Karlbergs kungsgård, pensionerad underofficer,
1 bataljonsadjutant, tillika biträde åt redogöraren, pensionerad underofficer, samt
1 köksföreståndare, pensionerad underofficer.

Officerskursens kompanibefäl:

1 kompanichef, kapten,
5 kadettofficerare samt
1 kompaniadjutant, pensionerad underofficer.

Officerskursens lärarpersonal:

5 förste lärare,
5 andre lärare,
2 lärare och
biträdande lärare (beräknade till ett antal av 5).

Reservofficerskursens kompanibefäl:

1 kompanichef,
4 kadettofficerare samt
1 kompaniadjutant, tillika vapenunderofficer, pensionerad underofficer.

Reservofficerskursens lärarepersonal:

1 lärare samt
1 biträdande lärare.

Betjäning:

till erforderligt antal.

För de vid de militära skolorna anställda regementsofficerarna torde löner i enlighet med försvarsrevisionens förslag böra uppföras å skolornas stater. I fråga åter om befattningar, som äro avsedda för kompaniofficerare, torde nämnda stater i stället böra upptaga arvoden till lönerna motsvarande belopp. Under tid, då sådant arvode åtnjutes och vederbörande sålunda avstår sin avlöning vid det egna regementet, bör lönesuccession där äga rum. Härtill synes generellt medgivande böra lämnas.

På grund av det nu anförda böra alltså av ovan föreslagen personal å krigsskolans stat med arvoden uppföras:

adjutanten och kompanichefen vid officerskursen med arvoden såsom kapten; samt
kadettofficerarna, 3 förste och 2 andre lärare samt 1 lärare, samtliga vid officerskursen, med arvoden såsom kapten eller löjtnanter.

2. Krigshögskolan.

I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bör krigshögskolans personal utgöras av:

1 chef, överstelöjtnant,
1 adjutant, kapten,
1 biträdande adjutant, tillika redogörare och bibliotekarie m. m., pensionerad officer,
2 majorer } lärare i militära ämnen,
3 kapten }
förslagsvis 9 övriga lärare i militära ämnen,
förslagsvis 4 lärare i levande språk,
repetitörer till erforderligt antal,
1 expeditionsvakt samt
1 maskinist.

För ovan angivna kapten böra å krigshögskolans stat uppföras arvoden såsom kapten.

Genom indragningen av beställningen för förste expeditionsvakten kunna särskilda kostnader för skrivhjälp förväntas komma att uppstå. Därest förste expeditionsvakten icke frivilligt övergår till övergångsstat, torde det vid sådant förhållande vara fördelaktigast för staten — liksom för högskolan — om

ifrågavarande beställningshavare efter överföring på övergångsstat bibehålles vid krigshögsskolan med full tjänstgöringsskyldighet.

3. Artilleri- och ingenjörhögskolan.

Artilleri- och ingenjörhögskolans personal bör i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bestå av:

- 1 chef, överstelöjtnant,
- 1 adjutant, tillika bibliotekarie, kapten,
- 1 redogörare, pensionerad officer,
- 4 lärare i militära ämnen, kaptener,
- övriga lärare och biträdande lärare i militära ämnen, förslagsvis sammanlagt 5,
- förslagsvis 4 lärare i civila ämnen,
- repetitörer till erforderligt antal,
- 2 expeditionsvakter samt
- 1 maskinist.

Av denna personal böra å artilleri- och ingenjörhögskolans stat adjutan- ten samt 4 lärare i militära ämnen uppföras med arvoden såsom kaptener.

4. Ridskolan.

Ridskolans stat bör i anslutning till Kungl. Maj:ts förslag utgöras av:

- 1 chef, major,
- 1 förste lärare,
- 1 andre lärare,
- 1 lärare, tillika adjutant,
- 1 bataljonsveterinär,
- 1 redogörare,
- 1 förvaltare, pensionerad underofficer,
- 1 maskinist,
- stallbetjäning till erforderligt antal samt
- 1 hovslagarbeställningsman, beordrad ur Livregementets dragoner.

För de tre lärarna uppföras å ridskolans stat arvoden såsom ryttmästare eller löjtnanter.

5. Infanteriofficersskolan.

Kungl. Maj:ts förslag om skyndsamt utredning i frågan om organiserandet av en infanteriofficersskola biträdades.

6. Skjutskolan för infanteriet och kavalleriet.

Skjutskolans för infanteriet och kavalleriet stat bör i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag bestå av:

- 1 chef, överstelöjtnant,
- 1 adjutant, tillika redogörare och bibliotekarie,
- 1 biträdande adjutant, subalternofficer, beordrad ur truppförbanden under högst 160 dagar,
- 3 förste lärare,
- 10 andre lärare, kaptener, beordrade ur truppförbanden, därav 5 högst 160 dagar och 5 under högst 50 dagar,

12 repetitörer, subalternofficerare, beordrade ur truppförbanden, därav 7 under högst 160 dagar och 5 under högst 50 dagar,
 1 läkare beordrad under högst 200 dagar,
 1 förvaltare,
 1 väbel,
 1 köksföreståndare, tillika bi- } samtliga pensionerade
   träde åt väbeln, } underofficerare,
 1 vapenhantverkarfurir av 2. klassen, beordrad ur Göta livgarde under högst 200 dagar.

Av denna personal böra å staten för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet med arvoden uppföras:

adjutanten med arvode såsom löjtnant; samt
 de tre förste lärarna med arvoden såsom kaptener.

7. Artilleriskjutskolan.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades, varför artilleriskjutskolans fast anställda personal uppföres å staten för artilleristaben.

8. Gymnastiska centralinstitutet.

Antalet årligen beordrade elever torde böra beräknas till sammanlagt 25.

9. Underofficersskolan.

Se i det följande under rubriken »Den fast anställda personalens rekrytering.»

10. Särskilda utbildningskurser.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades.

F. Lägre truppförband.

1. Allmänna synpunkter.

Stater för regementen och kårer hava beräknats i huvudsak enligt de allmänna grundsatser, som angivits i Kungl. Maj:ts förslag.

Med avseende på behovet av förvaltningspersonal hava de i Kungl. Maj:ts förslag upptagna pensionerade underofficerarna såsom *biträden åt regementsintendenterna* ansetts kunna indragas.

Utbildningen av de till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet förutsättes ordnad i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

För utbildningen av *studenter och likställda* har i det föregående redogjorts. Det *fast anställda manskapets samt officers- och reservofficersaspiranternas* utbildning behandlas i annat sammanhang.

Antalet *meniga volontärer och beställningsmän* har beräknats i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

I den följande redogörelsen för de olika truppslagens organisation beröres liksom i Kungl. Maj:ts förslag icke behovet av musikpersonal, läkare, veterinärer, regementspastorer och reservpersonal samt icke heller behovet av hästar.

2. Infanteriet.

Av vad i det föregående anförts framgår, att föreliggande förslag räknar med följande infanteritruppförband:

20 fördelningsinfanteriregementen, nämligen Svea livgarde, Livregementets grenadjärer, Livgrenadjärregementet, Västgöta regemente, Upplands infanteriregemente, Skaraborgs regemente, Södermanlands regemente, Kronobergs regemente, Jönköpings regemente, Dalregementet, Hälsinge regemente, Älvsborgs regemente, Hallands regemente, Bohusläns regemente, Västmanlands regemente, Kalmar regemente, Värmlands regemente, Jämtlands fältjägarregemente, Norra skånska infanteriregementet och Södra skånska infanteriregementet;

Gotöa livgarde och Västerbottens infanterikår, avsedda för *skyddet av Stockholm och Norrbotten*;

Gotlands infanterikår för *Gotlands försvar*;

Norrbottens infanteriregemente såsom *infanteribesättning i fästningen Boden*;

Karlskrona grenadjärkår och Vaxholms grenadjärkår såsom *infanteribesättningar i Karlskrona och Vaxholms kustfästningar*.

Enligt vad i det föregående omförmäls, har årskontingenten till *linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet* vid infanteriet i dess helhet beräknats till sammanlagt 18,235 man, vilken styrka bör fördelas på sätt nedanstående tabell utvisar.

20 fördelningsinfanteriregementen om 720 man	14,400
3 infanterikårer om 550 man (I. 2, I. 20 och I. 27) ¹⁾	1,650
1 fästningsinfanteriregemente ²⁾	1,135
2 kustfästningsinfanterikårer om 400 man	800
för stridsvagnsutbildning ³⁾	50
övningskompani vid infanteriskjutskolan	200

Summa 18,235

Utbildningen av dessa värnpliktiga förutsättes i huvudsakliga delar organiserad i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag. Sålunda organiseras under *sommarrekrytskolan* vid fördelningsinfanteriregemente sex, vid Göta livgarde, Västerbottens och Gotlands infanterikårer fyra samt vid Karlskrona och Vaxholms grenadjärkårer tre utbildningsenheter. Under *vårrekrytskolan* begränsas antalet utbildningsenheter till två gevärskompanier vid fördelningsinfanteriregemente och ett gevärskompani vid infanterikår, förutom erforderliga utbildningsenheter för underbefäl och fackmän.

För utbildning av de till *garnisonstjänst i Stockholm* uttagna värnpliktiga organiseras under *sommarrekrytskolan* endast ett, men under återstöden av året två särskilda kompanier vid Göta livgarde. Till denna tjänstgöring böra icke användas till *linjetjänst* uttagna värnpliktiga, utan beräknas i föreliggande förslag härför 550 värnpliktiga tillhörande ersättningsreserven.

Till *skidlöpartjänst* uttagna värnpliktiga förutsätts organiserade å tre särskilda kompanier vid Norrbottens infanteriregemente.

Till *stridsvagnsutbildning* uttagna värnpliktiga förutsätts organiserade å ett stridsvagnskompani vid Göta livgarde.

Vid beräkandet av truppförbandens *fredsstater* har utgångspunkten varit det bebov av befäl m. m., som förefinnes under sommarhalvåret för utbildningsarbetet vid de i det föregående nämnda enheterna.

En *sammanfattning* av det sålunda beräknade befälsbehovet lämnas i efterföljande tablä.

¹⁾ Vid Gotlands infanterikår 250 man från Gotlands inskrivningsområde och 300 man från fastlandet.

²⁾ Därav 435 man för skidlöpartjänst.

³⁾ Förlägges till Göta livgarde.

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade	
	Överstur	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptenor	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Serganter	Furirer	Korpraler	Officerare	Underofficerare
Fördelningsinfanteriregemente.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom regementet	—	—	—	6	13	6	7	20	23	—	—
Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	1	3	1	4	2	—	—	1)3
Utom regementet beordrad personal ²⁾	—	—	—	2	11	—	3	15	1	—	—
Summa	1	1	2	9	27	7	14	37	24	—	3
<i>Föreslagen stat</i>	1	1	2	10	26	7	14	37	24	—	3
Göta livgarde.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom kåren	—	—	—	4	9	4	5	19	16	—	—
Personal, tjänstgörande vid stridsvagnskompaniet	—	—	—	1	2	—	1	6	4	—	—
Personal för utbildande av garnisons-tjänstgörande värnpliktiga	—	—	—	1	2	1	1	6	4	—	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	1	1	2	1	3	1	—	3)1	4)3
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	4	—	2	5	—	—	—
Summa	—	1	1	8	19	6	12	37	24	1	3
<i>Föreslagen stat</i>	—	1	1	8	19	6	12	37	24	1	3
Västerbottens infanterikår.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom kåren	—	—	—	4	9	4	5	19	16	—	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	1	1	2	—	2	1	—	—	4)3
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	4	—	1	5	—	—	—
Summa	—	1	1	6	15	4	8	25	16	—	3
<i>Föreslagen stat</i>	—	1	1	6	15	4	8	25	16	—	3
Gotlands infanterikår.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom kåren	—	—	—	4	9	4	5	19	16	—	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	—	1	2	—	2	1	—	3)1	4)4
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	4	—	1	5	—	—	—
Summa	—	1	—	6	15	4	8	25	16	1	3
<i>Föreslagen stat</i>	—	1	—	6	15	4	8	25	16	1	3
Norrbottnens infanteriregemente.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom regementet	—	—	—	9	13	7	9	20	26	—	—
Regementsofficerare m. fl.	1	1	3	1	5	1	4	2	—	—	1)3
Utom regementet beordrad personal	—	—	—	2	11	—	3	15	2	—	—
Summa	1	1	3	12	29	8	16	37	28	—	3
<i>Föreslagen stat</i>	1	1	3	12	29	8	16	37	28	—	3
Karlskrona grenadjärkår											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom kåren	—	—	—	3	7	3	4	15	12	—	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	—	2	2	—	1	1	—	3)1	4)3
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	2	—	1	3	—	—	—
Summa	—	1	—	6	11	3	6	19	12	1	3
<i>Föreslagen stat</i>	—	1	—	6	11	3	6	19	12	1	3

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade	
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptener	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Serganter	Furirer	Korpraler	Officerare	Underofficerare
Vaxholms grenadjärkår.											
Personal, tjänstgörande vid kompani inom kåren	—	—	—	3	7	3	4	15	12	—	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	—	7 ²	2	—	1	1	—	—	2
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	2	—	1	3	—	—	—
<i>Föreslagen stat</i>	—	1	—	6	11	3	6	19	12	—	2

¹⁾ 2 expeditionunderofficerare och 1 vapenunderofficer.

²⁾ Den utom truppförband beordrade personalen angivits här och i det följande medelst hela tal. Bråkdelar hava sålunda utelämnats.

³⁾ För värnpliktsärenden.

⁴⁾ 2 expeditionunderofficerare, därav 1 för värnpliktsärenden och 1 väbel tillika vapenunderofficer.

⁵⁾ Därav 1 löjtnant, avsedd som adjutant hos kommandanten i Boden.

⁶⁾ Därav 1 adjutant hos befälhavande amiralen i Karlskrona.

⁷⁾ Därav 1 adjutant hos kommandanten i Vaxholms fästning.

⁸⁾ 1 expeditionunderofficer och 1 väbel, tillika vapenunderofficer.

För erhållande av gynnsammare proportion mellan antalet kaptener och subalternofficerare vid fördelningsinfanteriregementena har jämkning mellan dessa kategorier företagits.

Av <i>subalternofficerare</i> beräknas såsom löjtnanter vid fördelningsinfanteriregemente	19
vid Göta livgarde	14
» vardera Västerbottens och Gotlands infanterikår	11
» Norrbottens infanteriregemente	21
» vardera Karlskrona och Vaxholms grenadjärkår	8

Av *furirerna* hänföres till 1. klassen:

vid fördelningsinfanteriregemente	12
» Göta livgarde	12
» vardera Västerbottens och Gotlands infanterikår	8
» Norrbottens infanteriregemente	12
» vardera Karlskrona och Vaxholms grenadjärkår	6

Vad *vicekorpraler, meniga volontärer* och *beställningsmän* ävensom den *civil-militära personalen* beträffar, hänvisas till efterföljande tabell.

Sammanfattning.

I enlighet med vad sålunda anförts rörande infanteriets organisation, har följande förslag till personalstater för de olika infanteritruppförbanden upprättats.

	Officerare						Under-officerare		M a n -				
	Överstar	Överstelöjtnanter	Majorer	Kapten	Löjtnanter	Underlöjtnanter och fänrik	Fänjunkare	Serganter	Underbefäl				Volontärer
									Furirer		Korporaler	Vice-korporaler	
									1. klass	2. klass			
Svea livgarde.....	1	1	2	10	19	7	7	14	12	25	24	24	37
19 fördelningsinfanteriregementen = Svea livgarde	19	19	38	190	361	133	133	266	228	475	456	456	703
Göta livgarde.....	—	1	1	8	14	5	6	12	12	25	24	24	37
Västerbottens infanterikår.....	—	1	1	6	11	4	4	8	8	17	16	16	25
Gotlands infanterikår ...	—	1	—	6	11	4	4	8	8	17	16	16	25
Norrbottnens infanteriregemente.....	1	1	3	12	21	8	8	16	12	25	28	28	37
Karlskrona grenadjärkår	—	1	—	6	8	3	3	6	6	13	12	12	20
Vaxholms grenadjärkår..	—	1	—	6	8	3	3	6	6	13	12	12	20
Summa personal	21	26	45	244	453	167	168	336	292	610	588	588	904

1) Avsedd för skjutskolan för infanteriet och kavalleriet.

3. Kavalleriet.

Såsom framgår av den i det föregående lämnade redogörelsen är kavalleriet avsett att utgöras av Livregementets dragoner (Stockholm), Livregementets husarer (Skövde), Smålands husarregemente (Eksjö), Skånska husarregementet (Hälsingborg) och Norrlands dragonregemente (Umeå). Regimentena föreslås bli organiserade vardera på tre vanliga skvadroner och en teknisk skvadron. För Norrlands dragonregemente tillkommer en till Boden förlagd skvadron.

I likhet med Kungl. Maj:ts förslag har årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet beräknats till 35 man per skvadron, sammanlagt 735 man.

Med avseende på utbildningens ordnande, truppförbandens organisation och beräkningen av befälsbehovet hava ävenledes de i propositionen angivna grunderna följts.

I enlighet härmed hava nedanstående förslag till personalstater för de olika regementena upprättats.

teriet.

s k a p (utom musikmanskap)											Civil- militär personal		Arvoden åt pensio- nerade	
Beställningsmän											Vapenhantverkare	Fördragsvakantistare	Officerare	Underofficerare
Sjukvårdsmanskap					Hov- slaggar- manskap	Vapenhantverkar- manskap								
Furirer		Korporaler	Vice- korporaler	Meniga	Vice- korporaler	Furirer 2. klass	Korporaler	Vice- korporaler	Meniga					
1. klass	2. klass													
1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	—	3
19	19	38	38	38	19	19	19	19	19	19	19	19	—	57
1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3
1	—	1	1	1	1	—	1	—	1	1	1	1	—	3
1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1	1	1	—	3
1	—	1	1	1	1	—	1	—	1	1	1	1	1	3
1	—	1	1	1	1	—	1	—	1	1	1	1	—	2
26	22	48	48	48	26	22	26	22	26	26	26	3	77	

Kavalleriet.

	Officerare										Under- office- rare	Manskap (utom musikmanskap)											Civil- mili- tär personal	Arvo- den åt pen- sione- rade
	Överstär Överstär Majorer Ryttmästare Löjtnanter Underlöjtnanter och fänrikar										Fanjunkare	Sergeanter	Underbefäl				Beställningsmän						Vapenhant- verkare	Underofficerare
													Furirer		Korporaler		Sjukvårds- manskap		Hovslagar- manskap		Vapen- hantv.- mansk.			
	1. klass.		2. klass.		Korporaler		Volontärer		Furirer 2. kl.		Korporaler		Meniga		Korporaler									
Livregementets dragoner	1	1	7	13	5	5	9	5	18	23	180	1	1	2	1	2	4	4	1	1	2	3		
Livregementets husarer	1	1	7	13	5	5	9	5	18	23	180	1	1	2	1	4	4	1	1	1	2	3		
Smålands husar- regemente	1	1	7	13	5	5	9	5	18	23	180	1	1	2	1	4	4	1	1	1	2	3		
Skånska husarrege- mentet	1	1	7	13	5	5	9	5	18	23	180	1	1	2	1	4	4	1	1	1	2	3		
Norrlands dragon- regemente	1	1	8	15	6	6	10	6	22	29	225	1	1	3	1	5	5	1	1	1	3	3		
Summa personal	5	2	33	67	26	26	46	26	94	121	945	5	5	11	6	21	21	5	5	5	15			

1) Därav 1 avsedd för ridskolan.

2) 1 vapenunderofficer, 1 uppördsman för furage m. m. och 1 expeditiionsunderofficer.

4. Artilleriet.

Artilleriet förutsättes, såsom i det föregående nämnts, komma att utgöras av dels de fem fördelningsartilleriregementena, nämligen Svea artilleriregemente (Stockholm), Göta artilleriregemente (Göteborg), Vendes artilleriregemente (Kristianstad), Norrlands artilleriregemente (Östersund) och Smålands artilleriregemente (Jönköping), dels Gotlands artillerikår (Visby), Stockholms artillerikår (Stockholm) och Norrbottens artillerikår (Boden), dels Arméartilleriregementet (Upplands artilleriregemente) (Uppsala), dels Luftvärnsartilleriregementet (Karlsborg), dels ock slutligen Bodens artilleriregemente (Boden). Sistnämnda regemente hänföres till fästningsartilleriet, medan övriga artilleritruppförband tillhöra fältartilleriet.

Fältartilleriet.

Fördelnings-
artillerirege-
mentena.

Vad först *fördelningsartilleriregementena* beträffar, organiseras dessa i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Enligt vad i det föregående omförmäls, har årskontingenten *till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet* vid artilleriet i dess helhet beräknats till 3,320 man. Denna styrka beräknas bliva fördelad på de olika truppförbanden sålunda:

fördelningsartilleriregementena, tillsammans	2,000	man
Gotlands artillerikår	110	» ¹⁾
Norrbottens artillerikår	135	»
Stockholms artillerikår	145	»
Arméartilleriregementet	340	»
Luftvärnsartilleriregementet	290	»
Bodens artilleriregemente	300	»
	<u>3,320</u>	man

¹⁾ Därav 60 man från Gotlands inskrivningsområde och 50 man från fastlandet.

Det för ett fördelningsartilleriregemente beräknade *befälsbehovet* framgår av efterföljande tabell.

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptenér	Subaltern-officerare	Styckjunkare	Sergeanter	Furirer	Korporaler	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola) inom regementet	—	—	—	6	14	6	11	31	34	—
Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	2	1	2	¹⁾ 3	¹⁾ 2	2	²⁾ 3
Utom regementet beordrad personal	—	—	—	3	11	—	2	6	—	—
Föreslagen stat	1	1	2	11	26	8	16	39	36	3

¹⁾ Vid Vendes artilleriregemente tillkomma 1 sergeant och 2 furirer.

²⁾ 1 vapenunderofficer, 1 expeditionsunderofficer och 1 uppbördsman för furage m. m.

Av subalternofficerarna beräknas 18 vara löjtnanter.
Av *furirerna* beräknas enligt normalorganisationen 13 och vid Vendes artilleriregemente 14 vara furirer av 1. klassen.

För varje regemente beräknas antalet meniga volontärer till 105 samt antalet beställningsmän enligt försvarsrevisionens förslag.

I likhet med vad i propositionen föreslagits, förutsättes *Gotlands artillerikår* komma att under tiden för första tjänstgöringen organiseras på två batterier. Under repetitionsövningarna böra dessa båda batterier organiseras på fyra pjäser, varjämte kadrar till ytterligare två batterier böra uppsättas. *Gotlands artillerikår* förutsättes vara motoriserad.

Gotlands artillerikår.

Såsom av ovanstående tabell framgår, beräknas årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet till 110 man, nämligen 60 från Gotlands inskrivningsområde och 50 från fastlandet.

Utbildningen organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Befälsbehovet beräknas på sätt, nedanstående tabell utvisar.

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptenier	Subaltern-officerare	Styckjunkare	Sergentier	Furirer	Konstaplar	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola) inom kåren	—	—	—	2	5	2	4	11	13	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	—	2	2	1	3	2	1	1) 2
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	5	—	—	2	—	—
Föreslagen stat	—	1	—	5	12	3	7	15	14	2

1) 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

Av subalternofficerarna beräknas 9 vara löjtnanter.

Av de 15 furirerna torde i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag å staten 5 böra uppföras såsom furirer av 1. klassen och 10 såsom furirer av 2. klassen.

Antalet meniga volontärer upptages till 71.

Antalet beställningsmän framgår av tabellen å sid. 29.

Stockholms artillerikår organiseras under tiden för den första tjänstgöringen på tre batterier, nämligen två lätta fältbatterier och ett tungt 15 cm. haubitsbatteri. Under repetitionsövningarna bibehålles denna organisation oförändrad. Fördelningen av de lätta fältbatterierna på olika pjästyper bör bestämmas av Kungl. Maj:t med hänsyn till mobiliseringsförhållandena.

Stockholms artillerikår.

Såsom i det föregående nämnts, förutsättes *Stockholms artillerikår* bli motoriserad, när tidpunkten anses lämplig för en sådan åtgärd. I föreliggande förslag räknas emellertid med hästanspända formationer.

Såsom av tabellen å sid. 24 framgår, beräknas årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet till 145 man.

Med avseende å sättet för utbildningens organiserande gäller i tillämpliga delar, vad därom anförts i fråga om fördelningsartilleriregementena.

Befälsbehovet har beräknats på sätt framgår av nedanstående tabell.

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptenar	Subaltern-officerare	Styckjunkare	Serganter	Furirer	Korporaler	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola inom kåren)	—	—	—	3	7	3	6	15	15	—
Regementsofficerare m. fl.	—	1	—	1	—	1	2	2	—	1
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	4	—	—	2	—	—
Föreslagen stat	—	1	—	5	11	4	8	19	15	2

¹⁾ 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

Av *subalternofficerarna* beräknas 8 vara löjtnanter.

Av de 19 *furirerna* böra å staten 6 uppföras såsom furirer av 1. klassen.

Antalet *meniga volontärer* upptages till 54.

Antalet *beställningsmän* framgår av tabellen å sid. 29. Vid kårens skeende motorisering överföres hovslagarmanskapet till hantverksmanskap.

Norrbottnens artillerikår.

Med avseende å såväl den allmänna organisationen av *Norrbottnens artillerikår* som utbildningens organiserande vid denna kår gäller vad som sagts om Gotlands artillerikår.

Den inskrivna årskontingenten *till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet* beräknas till 135 man.

Befälsbehovet beräknas på sätt nedanstående tabell utvisar.

	Officerare					Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptenar	Subaltern-officerare	Styckjunkare	Serganter	Furirer	Korporaler	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola inom kåren)	—	—	—	2	4	2	4	10	10	—
Regementsofficerare m. fl.	—	—	1	1	—	—	1	2	—	1
Utom kåren beordrad personal	—	—	—	1	5	—	1	—	—	—
Summa personal	—	—	1	4	9	2	6	14	10	2
Föreslagen stat	—	—	1	4	9	3	5	14	10	2

¹⁾ 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

För erhållande av gynnsammare proportion mellan antalet styckjunkare och sergenter har jämkning mellan dessa personalkategorier gjorts.

Av *subalternofficerarna* beräknas 7 vara löjtnanter.

Av *furirerna* uppföras å staten 5 såsom furirer av 1. klassen.

Antalet *meniga volontärer* beräknas till 20.

Antalet *beställningsmän* framgår av tabellen å sid. 29.

Arméartilleriregementet.
(Upplands artilleriregemente.)

Arméartilleriregementet förutsattes bliva organiserat i enlighet med 1924 års försvarsproposition.

Det beräknade *befälsbehovet* framgår av nedanstående tabell.

	Officerare					Under-officerare		Underbefäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överstelöjtnanter	Majorer	Kaptener	Subalternofficerare	Syckjunkare	Sergenter	Furirer	Konstaplar	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola) inom regementet	—	—	—	8	19	8	15	33	33	—
Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	2	1	2	2	2	2	1) 2
Utom regementet beordrad personal	—	—	—	2	6	—	2	4	—	—
Föreslagen stat..... Summa	1	1	2	12	26	10	19	39	35	2

1) 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

Av *subalternofficerarna* beräknas 18 vara löjtnanter.

Av *furirerna* upptagas 13 såsom furirer 1. klassen och 26 såsom furirer av 2. klassen.

Antalet *meniga volontärer* beräknas till 113.

Antalet *beställningsmän* framgår av tabellen å sid. 29.

Luftvärnsartilleriregementet förutsättes bliva organiserat i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Luftvärnsartilleriregementet.

Det beräknade *befälsbehovet* framgår av nedanstående tabell.

	Officerare					Under-officerare		Underbefäl		Pensionerade underofficerare
	Överstar	Överstelöjtnanter	Majorer	Kaptener	Subalternofficerare	Syckjunkare	Sergenter	Furirer	Konstaplar	
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola) inom regementet	—	—	—	5	20	5	11	18	22	—
Regementsofficerare m. fl.	1	—	1	2	1	1	2	2	2	1) 2
Utom regementet beordrad personal	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—
Summa	1	—	1	7	21	6	13	23	24	2
Föreslagen stat	1	—	1	8	20	6	13	23	24	2

1) 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

I och för erhållande av en gynnsammare proportion mellan antalet kapteners och subalternofficerare har viss jämkning mellan beställningarna inom dessa personalkategorier företagits.

Subalternofficerarna beräknas samtliga vara löjtnanter.

Av *furirerna* upptagas 8 såsom furirer av 1. klassen.

Antalet *meniga volontärer* beräknas till 74.

Antalet *beställningsmän* framgår av tabellen å sid. 29.

Fästningsartilleriet.

Bodens
artilleri-
regemente.

Bodens artilleriregemente organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag, dock med undantag av att årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet beräknas efter 1924 års proposition till 300 man.

Det beräknade befälsbehovet framgår av nedanstående tabell.

	Officerare				Under-officerare		Under-befäl		Pensionerade underofficerare	
	Överstar	Överstoljtnanter	Majorer	Kaptenor	Styckjunkare	Serganter	Juriser	Konstaplar		
Personal, tjänstgörande vid batteri (skola) inom regementet	—	—	—	6	15	6	12	31	28	—
Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	1	1	1	4	2	2	1
Utom regementet beordrad personal	—	—	—	3	2	—	3	6	—	—
Summa	1	1	2	10	27	7	19	39	30	—
Föreslagen stat	1	1	2	11	26	9	17	39	30	2

1) 1 vapenunderofficer och 1 expeditiionsunderofficer.

2) Därav 1 löjtnant, adjutant hos kommandanten i Boden.

Artill-

	Officerare					Under-officerare			
	Överstar	Överstoljtnanter	Majorer	Kaptenor	Löjtnanter	Underlöjtnanter och fanrikar	Styckjunkare	Serganter	
Svea artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	8	16	
Göta artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	8	16	
Vendes artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	8	17	
Norrlands artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	8	16	
Smålands artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	8	16	
Gotlands artilleririkår	—	1	—	5	9	3	3	7	
Stockholms artilleririkår	—	1	—	5	8	3	4	8	
Norrbottnens artilleririkår	—	—	1	4	7	3	3	5	
Arméartilleriregementet	1	1	2	12	18	8	10	19	
Luftvärnsartilleriregementet	1	—	1	8	20	—	6	13	
Bodens artilleriregemente	1	1	2	11	18	8	9	17	
Summa personal	8	9	16	100	170	64	75	150	

1) Därav 1 för bestridande av tjänsten vid generalstabens stall.

2) » 1 utbildad även som hovslagare.

För erhållande av gynnsammare proportion mellan antalet kaptener och subalternofficerare, resp. styckjunkare och sergeanter hava vissa jämkningar mellan dessa personalkategorier företagits.

Av *subalternofficerarna* beräknas 18 vara löjtnanter.

Av de 39 *furirerna* upptagas i staten 13 såsom furirer av 1. klassen.

Antalet *meniga volontärer* beräknas till 105.

Antalet *beställningsmän* framgår av efterföljande tabell.

Sammanfattning.

I enlighet med vad sålunda anförts angående artilleriets organisation, hava nedanstående personalstater för de olika artilleritruppförbanden upprättats.

lerlet.

M a n s k a p (utom musikmanskap)													Pen- sione- rade under- office- rare	
Underbefäl			Volontärer	Beställningsmän										
				Sjukvårds- manskap			Hovslagar- manskap			Hantverks- manskap				
Furirer		Konstaplar		Furirer 2. klassen	Konstaplar	Meniga	Furirer 2. klassen	Konstaplar	Meniga	Furirer 2. klassen	Konstaplar	Meniga		
1. klassen	2. klassen													
13	26	36	105	1	2	3	¹⁾ 2	3	4	1	2	2	2	3
13	26	36	105	1	2	3	1	3	4	1	2	2	2	3
14	27	36	105	1	2	3	1	3	4	1	2	2	2	3
13	26	36	105	1	2	3	1	3	4	1	2	2	2	3
13	26	36	105	1	2	3	1	3	4	1	2	2	2	3
5	10	14	71	1	1	1	—	—	—	2	²⁾ 2	2	2	2
6	13	15	54	1	1	1	—	—	—	1	1	1	—	2
5	9	10	20	—	1	1	1	1	1	—	—	—	—	2
13	26	35	113	1	2	2	—	—	—	2	—	4	3	2
8	15	24	74	1	1	1	—	—	—	2	—	3	2	2
13	26	30	105	1	2	3	—	—	—	2	—	3	2	2
116	230	308	962	10	18	24	7	17	22	14	23	21	—	27

5. Ingenjörtrupperna och fortifikationen.

Ingenjörtrupperna.

Ingenjörtrupperna utgöras av Svea ingenjörkår (Stockholm, fästningsingenjörkompaniet i Vaxholm), Göta ingenjörkår, (Linköping, fästningsingenjörkompaniet i Karlskrona), Fälttelegrafkåren (Stockholm), Bodens ingenjörkår (Boden) samt Norrlands ingenjörkår (Östersund).

De olika kårens organisation framgår av nedanstående tabell.

K å r	Kårstabler	Fältingenjörkompanier	Krigsbrev-(park) kompanier	Fästningsingenjörkompanier	Tyg-minör kompanier	Fälttelegrafkompanier	Radiokompanier	Fälttelegraf-(radio) kompanier	Tygkompanier
Svea ingenjörkår	1	2	1	1	1	—	—	—	—
Göta ”	1	1	1	1	1	—	—	—	—
Fälttelegrafkåren	1	—	—	—	—	2	2	—	1
Bodens ingenjörkår	1	1	1	1	1	—	—	1	—
Norrlands ”	1	1	1	—	1	—	—	—	—

Ingenjörtrupperna räkna alltså tillhoppa 22 kompanier.

Den vid ingenjörtrupperna inskrivna årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet uppgår till 1,230 man, fördelade på sätt nedanstående tabell utvisar.

K å r	Fältingenjörtjänst	Fästningsingenjörtjänst	Telegraf-tjänst	Radiotjänst	Summa
Svea ingenjörkår	230	50	—	—	280
Göta ”	175	50	—	—	225
Fälttelegrafkåren	—	—	160	90	250
Bodens ingenjörkår	175	50	50	25	300
Norrlands ”	175	—	—	—	175
Summa	755	150	210	115	1,230

För ifrågavarande manskap bör utbildningen i allmänhet anordnas kärvis.

För utbildningen av studenter och likställda har redogjorts i det föregående (sid. 7).

Befälsbehovet för den vid kårerna anordnade utbildningen beräknas på sätt nedanstående tabell utvisar.

K ä r	Officerare		Under-officerare		Underbefäl		
	Kaptenor	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Sergentor	Furirer	Korpraler	Vicekorpraler
Svea ingenjörkår	6	11	6	11	15	10	10
Göta "	4	7	4	6	10	9	8
Fälttelegrafkåren	5	10	5	10	8	16	15
Bodens ingenjörkår	5	9	5	8	12	11	10
Norrlands "	3	5	3	6	7	6	6
Summa	23	42	23	41	62	52	49

Nedanstående tabell utvisar en *sammanfattning* av det beräknade befälsbehovet.

	Officerare			Under-officerare		Underbefäl			Pensionerade underofficerare
	Regements-officerare	Kaptenor	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Sergentor	Furirer	Korpraler	Vicekorpraler	
Svea ingenjörkår.									
1. Kompanier och skolor ...	—	6	11	6	11	15	10	10	—
2. Regementsofficerare m. fl.	2	1	1	1	3	1	2	2	1)
Tillhoppa	2	7	12	7	14	16	12	12	1
Göta ingenjörkår.									
1. Kompanier och skolor ...	—	4	7	4	6	10	9	8	—
2. Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	1	3	1	2	2	—
Tillhoppa	1	5	9	5	9	11	11	10	—
Fälttelegrafkåren.									
1. Kompanier och skolor ...	—	5	10	5	10	18	16	15	—
2. Regementsofficerare m. fl.	2	1	1	1	3	1	2	2	—
Tillhoppa	2	6	11	6	13	19	18	17	—
Bodens ingenjörkår.									
1. Kompanier och skolor ...	—	5	9	5	8	12	11	10	—
2. Regementsofficerare m. fl.	2	1	1	1	3	1	2	2	—
Tillhoppa	2	6	10	6	11	13	13	12	—
Norrlands ingenjörkår.									
1. Kompanier och skolor ...	—	3	5	3	6	7	6	6	—
2. Regementsofficerare m. fl.	1	1	2	—	2	—	1	1	—
Tillhoppa	1	4	7	3	8	7	7	7	1
Summa	8	28	49	27	55	66	61	58	1

1) Tillsyningsman å Laxön.

Officerare och underofficerare uppföras liksom hittills å en för Fortifikationen gemensam stat samt underbefäl å särskilda stater för de olika truppförbanden.

Det för de olika kårerna beräknade *manskapet* framgår av nedanstående tabell.

K å r	Furirer 1. klass	Furirer 2. klass	Korporaler	Vicekorporaler	Volontärer	Sjukvårdsmanskap				Hovslagar-manskap				Vapen-hant-verkar-manskap				Hantverks-manskap			
						Furirer 2. klass	Korporal	Vicekorporal	Meniga	Korporal	Vicekorporal	Meniga	Korporal	Vicekorporal	Meniga	Furir 1. klass	Furir 2. klass	Korporal	Vicekorporal	Meniga	
Svea ingenjörkår.....	5	11	12	12	75	1	1	1	2	1	—	1	1	1	1	1	1	2	3	3	8
Göta ingenjörkår.....	4	7	11	10	55	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	3	2	6	
Fälttelegrafkåren.....	6	13	18	17	92	1	1	1	2	1	1	1	1	1	1	1	3	6	5	12	
Bodens ingenjörkår.....	4	9	13	12	64	1	1	1	1	1	—	1	1	1	1	1	2	3	2	6	
Norrlands ingenjörkår.....	2	5	7	7	48	—	1	2	1	1	—	1	1	1	1	1	2	3	3	8	
Summa	21	45	61	58	334	4	5	6	7	4	1	5	5	5	5	5	5	11	18	15	40

Den vid kårerna erforderliga *civilmilitära personalen* framgår av nedanstående tabell.

K å r	Radio-ingenjör	Fortifikationskassör	Vapen-hant-verkare	Tyg-verk-mästare	Tyg-hantver-kare	Förräds-vakt-mästare
Svea ingenjörkår.....	—	1	1	2	5	1
Göta ingenjörkår.....	—	1	1	1	5	1
Fälttelegrafkåren.....	1	1	1	2	5	1
Bodens ingenjörkår.....	—	1	1	1	4	1
Norrlands ingenjörkår.....	—	1	1	1	5	1
Summa	1	5	5	7	24	5

Fortifikationen.

Den för fortifikationens huvudstation, arméförvaltningens fortifikationsdepartement samt ingenjörstaberna erforderliga personalen beräknas efter samma grunder som i Kungl. Maj:ts förslag.

Tillägget för *utom fortifikationen* beordrad personal beräknas uppgå till 1 kapten, 20 subalternofficerare och 1 sergeant.

Sammanfattning.

Å fortifikationens gemensamma stat uppföres därför den personal, som framgår av följande tabell.

	Officerare		Underofficerare		Civilmilitär personal							Civilpersonal	Arvoden åtpensionerade		
	Regementsofficerare	Subalternofficerare	Fanjunkare	Sergeanter	Radioingenjörer	Fortifikationskassörer	Departementsskrivare	Vapenhantverkare	Tygverkmästare	Förrådsvaktmästare	Expeditionsvakt	officerare	underofficerare		
Ingenjörtrupperna	8	28	49	27	55	1	5	—	5	7	24	5	—	—	¹⁾ 1
Fortifikationens huvudstation	3	7	5	—	—	—	1	1	—	7	24	—	1	—	²⁾ 2
Arméförvaltningens fortifikationsdepartement	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	³⁾ 2
Ingenjörstaberna i fästningar	3	2	2	2	8	—	3	—	—	—	—	—	—	—	³⁾ 3
Arméfördelningsstaberna	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Utom fortifikationen kommanderade	—	1	20	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Summa	15	45	76	30	63	1	9	1	5	7	24	5	1	2	8
Föreslagen stat	15	45	76	31	62	1	9	1	5	7	24	5	1	2	8

¹⁾ Tillsyningsman å Laxön.

²⁾ 1 expeditionsofficer och 1 bibliotekarie.

³⁾ Expeditionsofficerare.

För erhållande av gynnsammare proportion mellan fanjunkare och sergenter har jämkning mellan dessa kategorier företagits.

Av de 15 *regementsofficerarna* upptagas i staten 3 såsom överstar, 4 såsom överstelöjtnanter och 8 såsom majorer.

Av *subalternofficerarna* beräknas 53 vara löjtnanter.

I enlighet med vad sålunda anförts har upprättats nedanstående

Förslag till personalstat

för officerare och underofficerare med vederlikar m. fl. vid fortifikationen.

Officerare:

- 3 överstar,
- 4 överstelöjtnanter,
- 8 majorer,
- 45 kaptener,
- 53 löjtnanter och
- 23 underlöjtnanter och fänrikar.

Underofficerare:

- 31 fanjunkare och
- 62 sergenter.

Civilmilitär personal:

- 1 radioingenjör,
- 9 fortifikationskassörer,
- 1 departementsskrivare,
- 5 vapenhantverkare,
- 7 tygverkmästare,
- 24 tyghantverkare och
- 5 förrådsvaktmästare.

Civil personal:

- 1 expeditionsvakt.

Pensionerad personal:	1 tillsyningsman å Laxön och
1 bibliotekarie,	7 expeditionsunderofficerare.
1 expeditionsofficer,	

6. Trängen och trängtrupperna.

Trängen utgöres av inspektören för trängen med stabspersonal samt fem trängkårer, nämligen Svea trängkår (Örebro), Göta trängkår (Skövde), Norrlands trängkår (Sollefteå), Skånska trängkåren (Hässleholm) och Östgöta trängkår (Linköping).

Trängkårerna organiseras å kårstab, ett trängkompani och ett sjukvårdskompani. Vid vardera Svea trängkår och Norrlands trängkår tillkommer ett bilkompani.

Årskontingenten till linjetjänst uttagna värnpliktiga i allmänhet beräknas till sammanlagt 1,250 man, nämligen 100 man för varje träng- och sjukvårdskompani samt 125 man för varje bilkompani.

Utbildningen av ifrågasvarande värnpliktiga organiseras i tillämpliga delar enligt de grunder, som angivas i Kungl. Maj:ts förslag. För utbildning av studenter och likställda har redogjorts i det föregående (sid. 7).

Befälsbehovet för den kårvis anordnade utbildningen beräknas på sätt nedanstående tabell utvisar.

	Kaptener	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Sergeanter	Furirer	Korpraler
Vid varje trängkompani	1	3	1	3	4	4
» » sjukvårdskompani	1	2	1	2	3	4
» » bilkompani	1	2	1	1	2	3

Det beräknade befälsbehovet framgår av nedanstående tabell.

	Officerare			Underofficerare		Underbefäl		Pensionerade underofficerare
	Regements-officerare	Kaptener	Subaltern-officerare	Fanjunkare	Sergeanter	Furirer	Korpraler	
Tränginspektionen	1	1	—	—	—	—	—	¹⁾ 1
Regementsofficerare m. fl.	5	5	5	5	10	5	—	²⁾ 10
Personal, tjänstgörande vid kompani (skola) inom kårerna	—	12	29	12	27	39	46	—
Utom kåren beordrad personal ...	—	3	9	—	6	15	—	—
Summa	6	21	43	17	43	59	46	11
Föreslagen stat	6	21	43	20	40	59	46	—

¹⁾ Expeditionsunderofficer.

²⁾ 5 expeditionsunderofficerare samt 5 uppbördsniån för furage m. m.

För erhållande av gynnsammare proportion mellan antalet fanjunkare och sergenter har utjämning mellan dessa personalkategorier gjorts.

Av regementsofficerarna beräknas 1 vara överste och inspektör, 2 överstelöjtnanter och 3 majorer.

Av *subalternofficerarna* beräknas 31 vara löjtnanter.

Av *jurirerna* beräknas 20 vara furirer av 1. klassen.

Antalet *vicekorpraler, meniga volontärer och beställningsmän* har beräknats enligt i Kungl. Maj:ts förslag angivna grunder. Det beräknade behovet framgår av efterföljande tabell.

Den *civilmilitära personalen* har beräknats efter Kungl. Maj:ts förslag.

Sammanfattning.

I enlighet vad sålunda anförts rörande trängtruppernas organisation, har upprättats nedanstående förslag till personalstater dels för officerare och underofficerare med vederlikar vid trängen och dels för de särskilda trängkårerna.

	Officerare					Underofficerare		Manskap (utom musikmanskap)							Civilmilitär personal		Pensionerade underofficerare		
	Överstar Överstelöjtnanter Majorer Kaptener Löjtnanter Fänrikar Underlöjtnanter och fänrikar					Fanjunkare Sergeanter		Underbefäl			Beställningsmän				Förrådshantverksstaten				
								Furirer		Korpraler	Vicekorpraler	Volontärer	Vapenhantverkar		Hovslagarman- skap			Hantverkare	Förrådsvakt- mästare
	1. klass	2. klass	Korpraler	Vicekorpraler	Volontärer	Vapenhantverkar	Korpraler	Vice korpraler											
Trängens gemensamma stat	1	2	3	21	32	11	20	40	—	—	—	—	—	—	—	—	15	5	11
Svea trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	5	8	11	11	17	1	1	1	—	—	—
Göta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	8	8	13	1	1	1	—	—	—
Norrlands trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	5	8	11	11	17	1	1	1	—	—	—
Skånska trängkåren	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	8	8	13	1	1	1	—	—	—
Östgöta trängkår	—	—	—	—	—	—	—	—	4	7	8	8	13	1	1	1	—	—	—
Föreslagen stat	1	2	3	21	32	11	20	40	22	37	46	46	73	5	5	5	15	5	11

7. Intendenturtrupperna och intendenturkåren.

Intendenturtrupperna.

Intendenturtrupperna organiseras på tre kompanier, förlagda i Stockholm, Karlsborg och Boden.

Dessa kompanier organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

För intendenturtrupperna beräknas alltså följande befälspersonal:

3 kaptener,	7 sergeanter och
4 löjtnanter,	22 furirer.
3 fanjunkare,	

Intendenturkåren.

Personalbehovet vid *centralstyrelsen* beräknas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

För centralstyrelsen i dess helhet bör alltså beräknas följande personal:

4 regementsofficerare,	2 departementsskrivare och
10 kaptener,	1 expeditivsvakt.
4 löjtnanter,	

Dessutom uppföras i staten arvoden åt två pensionerade officerare och 5 pensionerade underofficerare.

Fördelningsintendenturen organiseras enligt Kungl. Maj:ts förslag.

Varje fördelningsintendentur bör alltså bestå av:

1 regementsofficer (fördelningsintendent) och

1 kapten (expeditionsintendent) samt dessutom arvode å staten för arméfördelningsstabens, militärbefäl och inspektioner för 1 pensionerad underofficer (expeditionsunderofficer).

Personalbehovet vid *fästningsintendenturen i Boden* beräknas i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag till:

1 regementsofficer (fästningsintendent),

1 löjtnant (adjutant) och

1 förvaltare (uppbördsman vid fästningsmagasinet) samt dessutom å kommandantskapets stat arvode för 1 pensionerad underofficer, biträde åt fästningsintendenten.

Intendenturpersonalen vid *Gotlands trupper* beräknas till:

1 regementsofficer (stabs- och regementsintendent) samt

2 pensionerade underofficerare (förrådsförvaltare).

Dessutom uppföras å staten för arméfördelningsstabers, militärbefäl och inspektioner i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag arvoden för 1 pensionerad officer och 2 pensionerade underofficerare.

Personalbehovet för *arméns centrala intendenturförråd m. m.* beräknas ävenledes i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag och utgör sålunda sammanlagt:

3 regementsofficerare,

3 sergeanter och

5 kaptenar,

2 pensionerande underofficerare.

11 förvaltare,

Vid *trufförbanden* beräknas intendenturpersonalen på sätt nedanstående tabell utvisar.

	Kaptener	Förvaltare	Pensionerade underofficerare ⁴⁾
för 20 fördelningsinfanteriregementen	20	20	—
» 4 infanterikärer ¹⁾	4	—	4
» Norrbottens infanteriregemente.....	1	1	—
» 5 kavalleriregementen	5	5	—
» 8 artilleriregementen	8	8	—
» 2 artillerikärer ²⁾	2	—	2
» 5 ingenjörkärer ³⁾	3	—	5
» 5 trängkärer	5	5	—
Summa	48	39	11

¹⁾ Gotlands infanterikår, se även vid Gotlands trupper.

²⁾ Vid Gotlands artillerikår, se ovan vid Gotlands trupper.

³⁾ För Göta och Norrlands ingenjörkärer beräknas icke särskild regementsintendent, enär intendenturtjänsten vid dessa kårer kan handhavas av regementsintendenten vid Livgrenadjärregementet, resp. Norrlands artilleriregemente.

⁴⁾ Avsedda att tjänstgöra såsom förrådsförvaltare.

Sammanfattning.

I enlighet med vad sålunda anförts, beräknas personalstaten för intendenturkåren på sätt nedanstående tabell utvisar.

Intendenturkåren.

	Officerare					Under-officerare			Furirer		Civil-militär och civil personal		Pensionerade	
	Överstar	Överste-löjtnanter	Majorer	Kaptener	Löjtnanter	Förvaltare	Fanjunkare	Sergentur	1. klassen	2. klassen	Departements-skrivare	Expeditions-vakt	Officerare	Under-officerare
Intendenturtrupperna	—	—	—	3	4	—	3	7	11	11	—	—	—	—
Centralstyrelsen	4	—	—	10	4	—	—	—	—	—	2	1	2	5
Fördelningsintendenturerna ¹⁾	5	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Fästningsintendenturen i Boden ²⁾	1	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Stabsintendenturen på Gotland samt Gotlands trupper ³⁾	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2
Arméns centrala intendenturförråd m. m.	3	—	—	5	—	11	—	3	—	—	—	—	—	2
Regements- och kårintendenturerna	—	—	—	48	—	39	—	—	—	—	—	—	—	11
Summa	14	—	—	71	9	51	3	10	11	11	2	1	2	20
Föreslagen stat	2	5	8	70	9	49	5	10	11	11	2	1	2	20

¹⁾ Därjämte arvoden åt 5 pensionerade underofficerare, å staten för arméfördelningsstabers, militärbefäl och inspektioner.

²⁾ Därjämte arvode åt 1 pensionerad underofficer å kommandantskapets stat.

³⁾ Därjämte arvode åt 1 pensionerad officer och 2 pensionerade underofficerare å staten för arméfördelningsstabers, militärbefäl och inspektioner.

För erhållande av något gynnsammare proportion mellan antalet regementsofficerare och kaptener har 1 kaptensbeställning utbytts mot regementsofficersbeställning. Därjämte hava 2 förvaltarebeställningar utbytts mot fanjunkarebeställningar för erhållande av lämpligare proportion mellan antalet fanjunkare och sergentur.

H. Civilmilitära samt civila kårer och stater.

1. Fältläkarkåren.

Behovet av läkare på aktiv stat beräknas på sätt nedanstående tabell utvisar.

	Generalfält- läkare	Överfält- läkare	Fältläkare	Regements- läkare	Bataljons- läkare	Bataljons- läkare vid fältläkarkåren
Arméförvaltningen	1	1	—	—	1	—
Arméfördelningsstaberna	—	—	5	—	—	—
Kommandantskapet i Boden	—	—	—	2	2	—
Militärbefålet på Gotland	—	—	—	1	1	—
Garnisonssjukhuset i Stockholm	—	—	—	2	—	—
” i Karlsborg	—	—	—	1	1	—
Krigsskolan	—	—	—	—	1	—
Infanteriet: 20 fördelningsinfanteriregementen	—	—	—	20	20	—
Göta livgarde	—	—	—	1	1	—
3 kårer (I. 7, I. 20 och I. 26)	—	—	—	—	3	—
Kavalleriet: 5 regementen	—	—	—	—	5	—
Artilleriet: 5 fördelningsartilleriregementen	—	—	—	5	5	—
Stockholms artillerikår	—	—	—	—	1	—
Arméartilleriregementet	—	—	—	1	1	—
Ingenjörtrupperna: Svea ingenjörkår ¹⁾	—	—	—	—	1	—
Fälttelegrafkåren	—	—	—	—	1	—
Trängtrupperna: 5 kårer	—	—	—	5	5	—
Fältläkarkåren	—	—	—	—	—	30
Summa	1	1	5	38	49	30

¹⁾ Sjukvården vid Göta och Norrlands ingenjörkårer ombesörjes av läkarpersonalen vid Östgöta trängkår, resp. Norrlands artilleriregemente.

2. Garnisonssjukhusen och arméns sjuksköterskekår.

Garnisonssjukhusen.

Garnisonssjukhusen torde böra organiseras i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag.

Arméns sjuksköterskekår.

Varje regemente och kår, som icke är förlagt i omedelbar närhet av militärt sjukhus, bör i regeln tilldelas 1 *ordinarie sjuksköterska*.

Antalet ordinarie sjuksköterskor bliver alltså:

vid 20 fördelningsinfanteriregementen	20
» 5 infanterikårer	5
» 5 kavalleriregementen	5
» 5 fördelningsartilleriregementen	5
» Arméartilleriregementet	1
» Bodens artilleriregemente	1
» Svea ingenjörkår	1
Summa	38

För anställande av *extra sjuksköterskor* bör i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag 10,500 kronor ställas till sjukvårdsstyrelsens förfogande.

3. Fältveterinärkåren.

Behovet av veterinärer på aktiv stat beräknas på sätt nedanstående tabell utvisar.

	Överfält- veterinärer	Fältvete- rinärer	Regements- veterinärer	Bataljons- veterinärer
Arméförvaltningen	1	—	1 ¹⁾	—
Arméfördelningsstaberna	—	5	—	—
Kommandantskapet i Boden	—	—	1	—
Ridskolan	—	—	—	1
Kavalleriet: Livregementets dragoner	—	—	—	1 ²⁾
Livregementets husarer	—	—	—	1 ²⁾
Smålands husarregemente	—	—	1	1
Skånska husarregementet	—	—	—	1 ²⁾
Norrlands dragonregemente	—	—	1	1
Artilleriet: Svea artilleriregemente	—	—	1	1
Göta artilleriregemente	—	—	1	1
Vendes artilleriregemente	—	—	1	1
Norrlands artilleriregemente	—	—	—	1 ²⁾
Smålands artilleriregemente	—	—	1	1
Ingenjörtrupperna: ³⁾ Svea ingenjörkår.....	—	—	—	1
Fälttelegrafkåren	—	—	—	1
Trängkårerna	—	—	—	5
Summa	1	5	8	18

¹⁾ Befattningen borde upprätthållas av bataljonsveterinär men upptagas som regementsveterinär för att få gynnsammare proportion mellan antalet regements- och bataljonsveterinärer.

²⁾ Vederbörande fördelningsveterinär bestrider regementsveterinärbefattningen.

³⁾ Veterinärvärden vid Göta, resp. Norrlands ingenjörkår ombesörjes av veterinärpersonalen vid Östgöta trängkår, resp. Norrlands artilleriregemente.

4. Artilleriets fabriker och tyganstalter.

Å staten för artilleriets fabriker och tyganstalter torde i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag böra uppföras följande personal:

Ordinarie befattningshavare:

1 fälttygmästare,	7 tygförvaltare av 2. klassen,
3 styresmän,	18 besiktningsrustmästare eller tyg- verkmästare,
1 tygmästare av 1. klassen,	6 verkmästare av 1. klassen,
2 tygmästare av 2. klassen,	2 verkmästare av 2. klassen,
5 tyg- eller fabriksingenjörer,	8 tyg- eller fabrikskrivare,
2 departementsskrivare,	44 tyghantverkare,
11 tyg- eller fabriksförvaltare av 1. klassen,	7 fortmaskinister.

Personal å pensionsstat:

- 1 officer, ledare av arméförvaltningens artilleridepartements tekniska revision,
- 1 expeditionsunderofficer vid d.o.
- 1 expeditionsunderofficer vid artilleridepartementets civilbyrå,
- 3 expeditionsunderofficerare vid artilleridepartementets militärbyrå,
- 7 expeditionsunderofficerare vid artilleriets tygverkstäder och Stockholms tygstation, samt

2 kontroll- och besiktningsunderofficerare.

Vidare bör i förteckning över i stat icke uppförda arvoden den ena av de båda besiktningsofficerarna vid Karl Gustafs stads gevärsfaktori ersättas med en arbetsofficer.

5. Ecklesiastikstaten.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag böra arvoden för samtliga regementspastorer ävensom för slottspastorn å Karlberg indragas.

Garnisonspastorn å Karlsborg, vilken samtidigt är kyrkoherde i Karlsborgs församling, bör av skäl som anförts i propositionen bibehållas och uppföras å Luftvärnsartilleriregementets stat. Ävenledes torde garnisonspastorsbeställningen i Boden böra upprätthållas på sätt Kungl. Maj:t föreslagit.

6. Polispersonalen.

I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag bör å den gemensamma staten för polispersonalen i Boden och å Karlsborg uppföras följande personal:

i Boden:

1 poliskommissarie,
5 överkonstaplar,
18 konstaplar och
6 extra konstaplar.

å Karlsborg:

1 överkonstapel och
1 konstapel.

G. Armémusiken.

Armémusikens dubbla uppgift att såväl tjäna militära ändamål som verka i det allmänna kulturlivets tjänst synes motivera bibehållandet av musikkårerna i jämförelsevis stor utsträckning.

I föreliggande förslag har den principen tillämpats, att vid varje infanteritruppförband skall finnas en musikkår. Med hänsyn till de särskilda förhållandena i Boden har där tillkommit en musikkår vid Bodens artilleriregemente, vilket även motiveras av det stora avståndet mellan infanteriregementets och specialtruppförbandens förläggningsplatser.

Beträffande musikkårernas organisation har Musikaliska akademiens förslag upptagits. Detta förslag framgår av nedanstående tabell.

Beställning	Löne- grad	Typ I	Typ II	Typ III	Typ IV
Musikdirektör	O. 2	1	1	—	—
Musikdirektör	Uo. 4	—	—	1	—
Musikfanjunkare	Uo. 3	1	1	1	} 1 ¹⁾
Musiksergeanter	Uo. 2	6	5	2	
Musikfurirer av 1. klass	Ma. 5	3	2	1	1
Musikfurirer av 2. klass	Ma. 4	2	2	2	1
Musikkorporaler	Ma. 3	2	2	1	1
Musikvicekorpraler	Ma. 2	2	2	1	1
Musikvolontärer	Ma. 1	7	6	3	2
Summa	—	24	21	12	7
Musikelever	—	7	5	4	3

¹⁾ Befordran till fanjunkare i tur inom vapnet.

De sålunda organiserade musikkårenna hava tilldelats truppförbanden enligt nedanstående grunder.

Typ I: Svea livgarde och Göta livgarde. Summa 2 musikkårer.

Typ II: Samtliga infanteriregementen utom Svea livgarde. Summa 20 musikkårer.

Typ III: Västerbottens infanterikår och Gotlands infanterikår. Summa 2 musikkårer.

Typ IV: Karlskrona grenadjärkår, Vaxholms grenadjärkår, Bodens artilleriregemente. Summa 3 musikkårer.

Med den sålunda föreslagna organisationen omfattar armémusiken följande antal beställningar:

musikdirektörer (O. 2)	22
» (Uo. 4)	2
musikfanjunkare	1) 25
musiksergeanter	2) 118
musikfurirer av 1. klass	51
» » 2. »	51
musikkorpraler	49
musikvicekorpraler	49
musikvolontärer	146
musikelever	123

Det synes böra göras till föremål för särskild utredning, i vad mån kostnaderna för armémusiken böra och kunna bestridas av annan huvudtitel och genom kommunala bidrag

J. Härens hästar och remonteringsväsendet.

1. Härens hästar.

Egna tjänstehästar.

I enlighet med de av Kungl. Maj:t följda beräkningsgrunderna bör antalet egna tjänstehästar beräknas sålunda:

chefen för generalstaben, inspektören för infanteriet, de fem arméfördelningscheferna, generalfälttygmästaren och inspektören för artilleriet, chefen för fortifikationen, militärbefälhavaren för Övre Norrland, militärbefälhavaren på Gotland, kommandanten i Boden, inspektören för kavalleriet, inspektören för trängen och de fem brigadcheferna	tillhoppa	19 hästar
chefen för lantförsvarets kommandoexpedition		1 häst
samtliga officerare vid generalstaben, utom militärattachéerna	»	51 hästar
chefen för artilleristaben		1 häst
chefen för krigshögskolan		1 »
chefen för krigsskolan och kadettofficeren ur kavalleriet vid samma skola	»	2 hästar
chefen för ridskolan ävensom de tre därstädes anställda lärarna	»	4 »
samtliga regemenschefer vid infanteriet	»	21 »
samtliga kavalleriofficerare utom fänrikar	»	126 »
samtliga regementschefer vid artilleriet	»	8 »

eller tillhoppa 234 hästar

1) Därav 1 vid de 3 musikkårenna av typ IV.

2) » 2 » » 3 » » » IV.

Stamhästar.

Antalet stamhästar beräknas enligt samma grunder som i Kungl. Maj:ts förslag.

Behovet av stamhästar vid <i>högre staber m. m.</i> beräknas sålunda:	
<i>Chefen för lantförsvarets kommandoexpedition</i>	1 häst
<i>Generalitetet, arméfördelningsstaberna och tränginspektionen:</i>	
1 häst för var och en av chefen för generalstaben, inspektören för infanteriet, de fem arméfördelningscheferna, generalfälttygmästaren oeh inspektören för artilleriet, chefen för fortifikationen, militärbefälhavaren för Övre Norrland, militärbefälhavaren på Gotland, inspektören för kavalleriet och inspektören för trängen	13 hästar
1 häst för var och en av 13 adjutanter, nämligen 2 hos inspektören för infanteriet, 2 i varje arméfördelningsstab och 1 i tränginspektionen	13 »
1 häst för var och en av 5 fältveterinärer	5 »
En reservgrupp om 4 hästar vid var och en av 5 arméfördelningsstaberna	20 »
<i>Generalstaben: 22 hästar för huvudstationens officerare samt 14 hästar för stabscheferna vid infanteriinspektionen, kavalleriinspektionen, de 5 arméfördelningsstaberna och militärbefälet för Övre Norrland samt generalstabsofficerarna vid de fem arméfördelningsstaberna och militärbefälet för Övre Norrland</i>	36 »
<i>Artilleristaben</i>	15 »
<i>Fortifikationens huvudstation</i>	14 »
<i>Kommandantskapet i Boden</i> (för de båda adjutanterna)	2 »
<i>Militärbefälet på Gotland</i> (för adjutanten)	1 häst
<i>Fälttygmästaren</i>	1 »
<i>Undervisningsverken: 1 häst för var och en av chefen för artilleri- och ingenjörshögskola, chefen och de tre lärarna vid ridskolan, chefen för infanteriskjutskolan, adjutanten ur krigsskolan och kadettofficeren vid kavalleriet vid sistnämnda skola</i>	8 hästar
<hr style="width: 20%; margin-left: auto; margin-right: 0;"/> tillhopa 129 hästar	

Behovet av stamhästar vid *infanteriet* beräknas sålunda:

För vart och ett av <i>fördelningsinfanteriregementena</i> erfordras 20 hästar.	
vid Norrbottens infanteriregemente	25 hästar
» Göta livgarde	16 »
» Västerbottens infanterikår	15 »
» Gotlands infanterikår	14 »
» vardera Karlskrona och Vaxholms grenadjärkår	14 »
» studentkompanierna	28 »
» volontärskolorna	10 »
<i>Infanteriets behov av stamhästar är således sammanlagt 536 hästar, därav 166 i stabsgruppen.</i>	

Behovet av stamhästar vid *kavalleriet* beräknas sålunda:

vid varje skadron 130 hästar eller vid varje kavalleriregemente utom Norrlands dragonregemente 520 hästar samt vid nämnda regemente 650 hästar.

Kavalleriets behov av stamhästar är således sammanlagt 2,730 hästar.

Behovet av stamhästar vid *artilleriet* beräknas sålunda:

Vid varje fördelningsartilleriregemente 50 hästar per batteri eller 300 hästar per regemente.

Vid Stockholms artillerikår 50 hästar per lätt batteri och 30 hästar för 15 cm. tunga haubitsbatterier, sammanlagt 130 hästar.

Vid Norrbottens artillerikår i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag 80 hästar.

För Gotlands artillerikår beräknas i överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag 20 hästar.

Övriga motoriserade artilleritruppförband erhålla under vinterhalvåret hästar ur kavalleriet för befälets ridutbildning.

Artilleriets sammanlagda behov av stamhästar uppgår således till 1,730 hästar.

Antalet stamhästar vid *fortifikationen och ingenjörtrupperna* beräknas, enär antalet kompanier är oförändrat, enligt Kungl. Maj:ts förslag till sammanlagt 190 hästar.

Antalet stamhästar vid *trängtrupperna* beräknas till $(3 \times 44 + 2 \times 46 =)$ 224 hästar.

Antalet stamhästar vid *intendenturtrupperna* beräknas till sammanlagt 3 hästar.

En sammanfattning av vad ovan anförts giver vid handen, att nedanstående antal stamhästar bör finnas, nämligen

vid högre staber m. m.	129 hästar
» infanteriet	536 »
» kavalleriet	2,730 »
» artilleriet	1,730 »
» fortifikationen och ingenjörtrupperna	190 »
» trängtrupperna	224 »
» intendenturtrupperna	3 »

Summa: 5,542 hästar

Lejda hästar.

Behovet av hästlejningsdagar vid *infanteriet* beräknas sålunda:

vid 21 regementen om 1,160 lejningsdagar	24,360
» Göta livgarde	700
» Västerbottens infanterikår	700
» Gotlands infanterikår	700
» Karlskrona grenadjärkår	600
» Vaxholms »	600

Summa 27,660

Vid *kavalleriet* beräknas för varje regemente 200 lejningsdagar, sammanlagt således 1,000 hästlejningsdagar.

Vid *artilleriet* beräknas behovet av hästlejningsdagar sålunda:

vid 5 fördelningsartilleriregementen om 16,566 lejningsdagar	82,830
» Stockholms artillerikår	2,434
» Norrbottens »	3,588
» underbefälsskolor, skjutskolor m. m.	12,148

Summa 101,000

Vid *ingenjörtrupperna* beräknas behovet till 34,800 hästlejningsdagar.

Vid *trängtrupperna* beräknas behovet av hästlejningsdagar sålunda:

vid 5 trängkårer om 3,582 lejningsdagar	17,910
» studentkompaniet	872

Summa 18,782

Vid *intendenturtrupperna* beräknas antalet hästlejningsdagar till sammanlagt 2,000.

En *sammanfattning* av vad ovan anförts giver vid handen, att nedanstående antal hästlejningsdagar är erforderligt, nämligen

vid infanteriet	27,660
» kavalleriet.....	1,000
» artilleriet	101,000
» ingenjörtrupperna	34,800
» trängtrupperna	18,782
» intendenturtrupperna	2,000
	<hr/>
	Summa 185,242

eller i runt tal 185,000 hästlejningsdagar.

2. Remonteringsväsendet.

Remontering.

Med de av Kungl. Maj:t tillämpade beräkningsgrunderna bliver det antal remonter, som årligen bör tillföras armén:

vid kavalleriet	288	remonter
» artilleriet, ingenjör- och trängtrupperna	201	»
ersättning för till egna tjänstehästar uttagna stamhästar	10	»

Summa 499 remonter

Remonteringsstyrelsen.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

Remontdepåerna.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

K. Reservpersonal.

1. Personal på reservstat.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes, dock med undantag av att reservstaterna ör underofficerare och för fältläkarkåren indragas.

Reservstaterna böra således omfatta följande antal beställningar, nämligen

- 2 överstebeställningar,
- 46 majorsbeställningar och
- 260 kompaniofficersbeställningar.

2. Personal i arméns reserver.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

I det föregående har anförts, att av kategorien »studenter och likställda» böra de, som vid avslutad värnplikstjänstgöring förklarats därtill lämpliga, vara berättigade att genomgå frivillig reservofficerskurs och att utnämnas till reservofficerare efter godkänd examen vid denna kurs.

3. Väg- och vattenbyggnadskåren.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

I detta sammanhang torde böra framhållas önskvärdheten av utredning beträffande organiserandet av särskilda *järnvägstrupper*. Till övningar och materiel för sådana har i Kungl. Maj:ts förslag nyuppförts ett anslag om 20,000 kronor.

L. Den fast anställda personalens rekrytering.

1. Manskap.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades.

2. Underbefäls och underofficerares befordran till officerare och reservofficerare.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades med nedan nämnda undantag.

1. För *befordran till officer på stat* fordras för underbefäl och underofficerare samma kompetens som för vanliga officersaspiranter, d. v. s. i vanlig ordning avlagd studentexamen (med särskilda fordringar i vissa ämnen för officersaspiranter vid artilleriet och fortifikationen) och genomgången krigsskola.

2. Den av Kungl. Maj:t föreslagna *officersselevskolan* bör icke organiseras. I stället böra, i likhet med vad de s. k. underofficerssakkunniga framhållit, de studier, som efter avlagd underofficersexamen krävas för förvärvande av den ökade allmänbildningen, i huvudsak bedrivs självständigt på den enskildes eget initiativ. För underlättande av sådana studier böra *studiestipendier* inrättas, förslagsvis 36,000 kronor årligen eller ett belopp motsvarande den av Kungl. Maj:t beräknade kostnaden för officersselevskolan.

3. Underofficerare.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades.

4. Officerare.

Frånsett den förändring, som ovan under punkt 2 föreslagits i syfte att bereda underbefälet och underofficerarna ökade möjligheter att nå officersgraden, synes officerskårens *rekrytering* böra ske efter nu tillämpade grunder.

I fråga om *officersaspiranternas utbildning* synes försöksvis böra tillämpas en förlängning av denna med ett år. Det synes emellertid icke vara ändamålsenligt att, på sätt Kungl. Maj:t föreslagit, förlägga detta års utbildning uteslutande vid trupp, d. v. s. vid truppförbanden. Under vinterhalvåret finnes nämligen praktiskt taget icke värnpliktig trupp i tjänstgöring, varför trupptjänstgöringen för officersaspiranterna under denna tid skulle bliva föga givande. Bättre resultat av utbildningen skulle säkerligen vinnas genom att låta officersaspiranterna i stället för denna tjänstgöring vid truppförbanden genomgå en kurs vid krigsskolan under tiden från början av oktober till de värnpliktigas inryckning på våren följande år. Därefter skulle officersaspiranterna tjänstgöra vid resp. truppförband t. o. m. repetitionsövningarna för att sedan återgå till krigsskolan och genomgå ett andra års kurs därstädes, organiserad såsom den nuvarande krigsskolekursen.

Den för första årets kurs vid krigsskolan erforderliga befälspersonalen synes icke erfordra kaderökning, enär under vinterhalvåret befäl torde kunna beordras från truppförbanden.

5. Rekrytering av officers- och underofficerskårerna vid i Boden förlagda truppförband.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades.

IV. Lantförsvarets kostnader.

Med tillämpning av samma beräkningsgrunder som i Kungl. Maj:ts förslag och med utgångspunkt från den i nämnda förslag gjorda beräkningen torde lantförsvarets årliga kostnader enligt föreliggande förslag överslagsvis kunna beräknas på nedanstående sätt.

1. Årliga organisationskostnader.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag	57,525,000 kronor
Tillkommer nedanstående ökning:	
en arméfördelningsstab	115,000
4 infanteriregementen (utom löner)	3,000,000
2 infanterikårer (utom löner)	750,000
1 kavalleriregemente (utom löner)	800,000
1 fördelningsartilleriregemente (utom löner) ..	1,100,000
1 artillerikår (utom löner)	550,000
1 trängkår (utom löner)	500,000
1 ingenjörkår (utom löner)	100,000
Statsökning för ovanstående	3,300,000
Värnpliktskontingentens ökning ¹⁾	650,000
	<u>10,865,000 »</u>
Summa årliga organisationskostnader:	68,390,900 kronor

Förestående kostnadsberäkning är, såsom nämnts, byggd på Kungl. Maj:ts förslag och innefattar sålunda, att i vissa hänseenden de särskilda truppförbanden blivit med avseende på officerskadern något förstärkta i jämförelse med vad jag i min reservation av år 1924 föreslagit. Om antalet officerare bringas till överensstämmelse med antalet i min fjolårsreservation, minskas de årliga kostnaderna med 495,366 kronor eller i runt tal 500,000 kronor.

2. Årliga engångskostnader.

Enligt Kungl. Maj:ts Förslag	2,100,000 kronor
Tillkommer ökning av 25 %	525,000 »
	<u>2,625,009 kronor</u>

3. Årliga övergångskostnader.

Enligt Kungl. Maj:ts förslag	4,400,000 kronor
Avgår minskning om	1,500,000 »
	<u>2,900,000 kronor</u>

4. Sammandrag.

Årliga organisationskostnader	68,390,000 kronor
» engångskostnader	2,625,000 »
» övergångskostnader	2,900,000 »
	<u>Summa summarum: 73,915,000 kronor</u>

¹⁾ I kostnadsiffrorna för de olika truppförbanden (utom löner) ingår huvuddelen av kostnaderna för den ökade värnpliktskontingenten. Siffran 650,000 kronor utgör merkostnad för större kontingenter per fördelningsinfanteriregemente och för ökning av tjänstgöringstiden för underbefäl eller fackmän.

Vid en minskning av antalet officerare på sätt ovan anförts, bliver slutsumman omkring 73,415,000 kronor.

V. Övergången till den nya härordningen.

Kungl. Maj:ts förslag biträdades vad beträffar grunderna för ordnandet av övergången till ny härordning.

De i föreliggande förslag beräknade övergångskostnaderna, räknade i medeltal för de 10 övergångsåren, utgöra, såsom i det föregående nämnts, 2,900,000 kronor. Minskningen i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag beror i huvudsak på det minskade antalet av till övergångsstat överförd personal men även på minskade särskilda kostnader för övertaliga byggnader och materiel.

SJÖFÖRSVARET.

I. Allmänna grunder för sjöförsvarets ordnande.

I Kungl. Maj:ts förslag anfördes, att hållpunkterna icke varit tillräckligt säkra för att en fullständig flottplan nu skulle kunna uppgöras, utan förut-sattes det, att därmed får anstå under de närmaste åren.

Det är emellertid uppenbart, att en flottplan är nödvändig för flottans vidmakthållande och utveckling samt för ett avvägande av flottans uppgifter i riksförsvaret. Fördenskull bör utarbetandet av en fullständig flottplan, omfattande såväl planer för ersättnings- och nybyggnader av sjökrigsmateriel som för sjöförsvarets organisation, jämte ett fastställande av sjöförsvarets uppgifter, skyndsamt påbörjas och såvitt möjligt slutföras i så god tid, att den kan föreläggas 1926 års riksdag.

Innan en sådan flottplan vunnit fastställelse, måste de åtgärder, som kunna komma att vidtagas beträffande sjökrigsmaterielen och sjöförsvarets organisation, i viss mån få karaktären av ett provisorium. Utan att föregripa den ifrågasatta utredningen torde det dock redan nu kunna fastslås, att sjöförsvarets kostnader icke kunna beräknas komma att överstiga de i föreliggande förslag beräknade, varigenom möjligheten att öka den flytande materielen begränsas inom den sålunda angivna kostnadsramen. Man torde därför vara berättigad till antagandet, att en blivande flottplan i stort sett måste räkna med *vidmakthållandet* av nu befintliga sjöstyrkor, varför en *ökning* av dessas omfattning torde kunna betecknas såsom utesluten. Med hänsyn härtill synes det vara möjligt att redan nu vidtaga de begränsningar med avseende på organisationen, främst den på land, som för närvarande i vissa hänseenden torde böra betecknas såsom en överorganisation. Uppenbart är, att dessa begränsningar böra vidtagas med en viss försiktighet, varför efter verkställd utredning ytterligare begränsningar kunna visa sig möjliga att genomföra.

Med förutskickande av dessa synpunkter kunna i huvudsak de i Kungl. Maj:ts förslag anförda allmänna grunderna för sjöförsvarets ordnande biträdas vad flottan beträffar.

Med avseende på kustartilleriet har Kungl. Maj:t föreslagit bibehållandet av Älvsborgs fästning, dock utan att bemanning i fred beräknats för densamma. Frågan om bibehållandet av denna kustfästning torde komma att behandlas i samband med utarbetandet av en flottplan, varför slutgiltigt

ståndspunktstagande härvidlag icke nu synes böra göras. Principiellt sett synes det emellertid kunna fastslås, att fästningen, om den skall bibehållas, även bör bemannas i fredstid. Med hänsyn härtill har i föreliggande förslag en utredning gjorts beträffande organisationen av bemanning för fästningen.

II. Flottan.

A. Sjökrigsmaterielen.

Kungl. Maj:ts förslag med avseende på *sjöstyrkornas storlek och indelning* kan, oaktat det i vissa delar icke överensstämmer med min reservation till särskilda utskottets utlåtande nr 2 vid 1924 års riksdag, biträdas såsom en beräkningsgrund. I likhet med vad fallet är i nämnda reservation, har i Kungl. Maj:ts förslag pansarskeppet Oscar II bibehållits i kustflottan. Det var visserligen med en viss tveksamhet, som jag då föreslog denna åtgärd, enär nämnda pansarskepp på grund av underlägsenhet i fart, bestyckning och pansarskydd är avsevärt underlägset övriga i kustflottan ingående pansarskepp och därför föga lämpar sig för att uppträda i samma taktiska förband som dessa. Dock vill jag icke nu motsätta mig detta förslag, vilket står i överensstämmelse med min fjolårsreservation.

Med avseende på *ersättningsbyggnad* för krigsfartygsmaterielens förnyelse ha i Kungl. Maj:ts förslag (sid. 382) avsetts endast 5 miljoner kronor i årligt anslag. Denna summa synes vara alltför låg, vilket ävenledes framgår av de i Kungl. Maj:ts förslag framlagda beräkningarna. Denna summa synes därför böra ökas och i överensstämmelse med min meromnämnda reservation bestämmas till 9,125,000 kronor. De i Kungl. Maj:ts förslag ifrågasatta ersättningsbyggnaderna böra utföras, men i övrigt synes det icke vara lämpligt att bestämma, vilka fartygstyper skola ersättas genom nybyggnader. Detta bör givetvis anstå, till dess att en flottplan blivit fastställd.

B. Fredsorganisationen.

1. Allmänna synpunkter.

I överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit böra flottans personalstater beräknas med hänsyn till det vid mobilisering förefintliga behovet. Principerna för bemanning av 1. och 2. linjens fartyg m. m. biträdas ävenledes, dock att den därutöver till 10 % av det för sjöstyrkorna erforderliga personalbehovet såsom ersättningspersonal beräknade stampersonalen synes kunna begränsas till 5 %. I samband med utarbetandet av en flottplan bör utredas, huruvida icke reservpersonalen (reservofficere) i större utsträckning än vad nu är fallet kan tagas i anspråk för bemanning även av 1. linjens fartyg, varigenom den fast anställda befälspersonalen skulle kunna nedbringas.

Med avseende på *manskapsorganisationen av stam och värnpliktiga* biträdas Kungl. Maj:ts förslag.

2. Marinens centrala myndigheter.

Sjöförsvarets kommandoexpedition.

Med avseende på organisationen av sjöförsvarets kommandoexpedition har i Kungl. Maj:ts förslag anförts (sid. 352), att denna i förhållande till lantförsvarets kommandoexpedition är den minst arbetstyngda, varför till

den förstnämnda expeditionen borde förläggas flygvapnets kommandomål. Enär större delen av den vid flygvapnet tjänstgörande personalen tillhör armén, synes en sådan åtgärd vara mindre lämplig. På grund av den sålunda anförda mindre arbetsbördan vid sjöförsvarets kommandoexpedition synes det naturliga vara att begränsa personalen vid densamma och att till luftförsvarets kommandoexpedition förlägga mål rörande flygvapnet.

Med hänsyn härtill bör den i Kungl. Maj:ts förslag till tjänstgöring vid sjöförsvarets kommandoexpedition beräknade personalen minskas, förslagsvis med en adjutant (kapten vid flottan).

Marinförvaltningen.

Såsom i »Allmänna grunder för luftförsvarets ordnande» framhållits torde armé- och marinförvaltningarna böra sammanslås till en för hela försvaret gemensam krigsförvaltning. I avvaktan på resultatet av den utredning, som bör företagas i berörda hänseende, torde endast smärre inskränkningar och förändringar av den av Kungl. Maj:t föreslagna organisationen för marinförvaltningen böra företagas.

I försvarspropositionen föreslås, att av den å marinförvaltningens stat uppförda personalen skola indragas — förutom en andre kemist och två expeditionsvakter — två tjänstemän i nuvarande 15. (24.) lönegraden (två sekreterare) och fyra tjänstemän i nuvarande 13. (21.) lönegraden (en sekreterare och tre revisorer). Denna åtgärd synes av flera skäl vara mindre ändamålsenlig och bör därför icke vidtagas.

Vidare har Kungl. Maj:t beräknat en kommandörkapten för handläggande av ärenden rörande industriens krigsorganisation. Inom arméförvaltningen hava emellertid särskilda organ skapats för ifrågavarande ändamål. Det synes vara mest ändamålsenligt, att förhandlingarna med industriens representanter handhavas av en myndighet tillhörande krigsförvaltningen, varför den föreslagna beställningen torde kunna och böra undvaras. Givet är, att samarbete i berörda hänseende bör äga rum mellan armé- och marinförvaltningarna, men fördenskull torde icke erfordras någon personalökning vid sistnämnda förvaltning.

Marinstaben.

Med hänsyn till den jämförelsevis begränsande omfattningen av de ärenden, som handläggas vid marinstabens kommunikationsavdelning, och till den omständigheten, att dessa ärenden med fördel kunna handläggas inom operationsavdelningen, synes kunna ifrågasättas, att förstnämnda avdelning indrages. Härigenom skulle en kommandörkapstens- och en kaptensbeställning kunna indragas, medan en nu för kommunikationsavdelningen beräknad kapten överflyttades till operationsavdelningen.

Marinintendenten vid marinstaben torde i likhet med redogöraren vid generalstaben böra vara pensionerad och icke såsom Kungl. Maj:t förutsatt marinintendent på aktiv stat.

3. Personalchefer och inspektörer.

Något oavvisligt behov av befattning såsom chef för flottan synes icke föreligga. Vid sådant förhållande kan icke bibehållandet av flaggman såsom stationsbefälhavare i Stockholm motiveras med möjligheten att framdeles utan personalökning skapa en ny befattning som chef för flottan.

I övrigt biträdes Kungl. Maj:ts förslag.

4. Sjökrigshögskolan, sjökrigsskolan och sjökartverket.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

5. Sammanfattning.

I förhållande till Kungl. Maj:ts förslag kan personalstaten beträffande centrala myndigheter m. fl. — oavsett det här föreslagna bibehållandet av civil personal vid vissa befattningar inom marinförvaltningen — minskas med 2 kommandörkapten och 2 kapten, varjämte en marinintendent på aktiv stat ersättes med pensionerad sådan.

6. Sjöstyrkorna.

Rustningsplan för flottans krigsberedskap och övningar.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

Personalbehovet vid sjöstyrkorna.

Den till i genomsnitt omkring 10 % beräknade ersättningspersonalen bör minskas med hälften, varför följande beställningar indragas:

- 1 kommandör eller kommandörkapten,
- 6 kapten och subalternofficerare,
- 6 marinläkare,
- 30 underofficerare och flaggkorpraler (stam),
- 38 korpraler,
- 40 yrkesutbildade samt
- 75 stamrekryter och värnpliktiga.

Övningskostnaderna.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes utom beträffande kostnaderna för artilleriammuniionsutredning, som kunna minskas med 85,000 kronor till 600,000 kronor.

Slutsumman bliver därför 4,378,000 kronor.

7. Flottans stationer och varv, örlogsdepåer samt skeppsgosseinstitutionerna.

Organisationen i allmänhet.

I samband med utarbetandet av en flottplan bör, såsom i det föregående framhållits, utredning företagas beträffande sjöförsvarets organisation i allmänhet och särskilt i vad mån organisationen vid flottans stationer och varv kunna inskränkas. Intilldess denna utredning föreligger, synas inskränkningarna i förhållande till Kungl. Maj:ts förslag böra begränsas enligt nedanstående.

Karlskrona station.

Kårchefen synes böra tillika utöva chefskapet över sjömånskårens skolor, varför den i Kungl. Maj:ts förslag beräknade befattningen såsom skolchef (kommendör eller kommandörkapten) kan indragas.

För kaserntjänsten bör icke beräknas regementsofficer på aktiv stat utan pensionerad sådan officer.

De 5 kompanicheferna böra samtidigt tjänstgöra såsom lärare vid sjömanskårens skolor, varför 5 kompaniofficersbefattningar indragas.

Stockholms station.

Den för stationsbefälhavarebefattningen avsedda flaggmansbeställningen indrages. Varvschefsbefattningen förenas med befattningen såsom stationsbefälhavare.

En kompaniofficersbeställning, adjutant hos stationsbefälhavaren, indrages.

För kaserntjänsten beräknas en pensionerad regementsofficer i stället för sådan på aktiv stat.

De 3 kompanicheferna böra samtidigt tjänstgöra såsom lärare vid sjömanskårens skolor, varför 3 kompaniofficersbefattningar indragas.

Göteborgs örlogsdepå indrages, om Älvsborgs fästning bibehålles. Under nämnd förutsättning indragas således följande beställningar:

- 1 kapten eller subalternofficer,
- 4 underofficerare eller flaggkorpraler,
- 5 korpraler,
- 6 yrkesutbildade och
- 26 stamrekryter.

Stockholms varv.

Ifrågasättas kan, om för befattningarna såsom chefer för artilleridepartementet samt torped- och mindepartementet kunna avses kompaniofficerare. Detta bör i varje fall kunna ske beträffande det ena departementet.

Sammanfattning.

Vid de båda stationerna böra således följande beställningar indragas:

- 1 flaggman,
- 3 kommandörer och kommandörkapten samt
- 9 kaptener och löjtnanter.

Däremot böra tillkomma 2 pensionerade regementsofficerare.

Dessutom bör åtminstone 1 regementsofficersbeställning kunna utbytas mot kaptensbeställning.

Skeppsgosseinstitutionen.

Antalet skeppsgossar bör begränsas till 410, därav 10 skeppsgossar för rekrytering av musikpersonalen.

Marinintendenturkåren.

Antalet marinintendenter minskas med 4.

I övrigt biträdes beträffande fredsorganisationen Kungl. Maj:ts förslag.

C. Reservpersonalen.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

D. De värnpliktiga och deras redovisning.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes, dock med undantag av att tjänstgöringstiden för studenter och likställda bör vara 254 dagar.

III. Kustartilleriet.

Beträffande kustartilleriet biträdes Kungl. Maj:ts förslag med följande undantag:

1. Tjänstgöringstiden för studenter och likställda bör vara 254 dagar.
2. Om Älvsborg bibehålles såsom fästning, bör för densamma beräknas nedanstående bemanning:

- 1 major (kommendant),
- 3 kaptener (1 tygmästare och två kompanichefer),
- 3 löjtnanter,
- 2 underlöjtnanter och fänrikar,
- 1 marinintendent av 2. graden,
- 4 underofficerare av 1. graden,
- 8   »   » 2.   » ,
- 8 flaggkorpraler,
- 22 korpraler,
- 50 meniga (stam),
- 90 värnpliktiga (linjetjänst) och
- 40   »   (ersättningsreserven).

Härtill komma 5 pensionerade underofficerare (3 expeditiionsunderofficerare, 1 väbel och 1 för matinrättningen).

Den sammanlagda årskostnaden för denna organisation beräknas utgöra omkring 400,000 kronor under förutsättning, att erforderliga 50,000 kronor ur anslaget till befästningar, kustartilleriets kaserner m. m., på sätt omförmäles i Kungl. Maj:ts förslag (sid. 338), erhålles genom uthyrning av Kronans fastigheter.

IV. Sjöförsvarets kostnader.

För sjöförsvaret beräknas de i Kungl. Maj:ts förslag förutsatta årskostnaderna med tillägg av 4 miljoner kronor för årliga organisationskostnader, vilka således uppgå till 36,341,000 kronor. I detta anslag ingå 9,125,000 kronor för ersättningsbyggnad. I den mån de förutsatta besparingarna med avseende på personalstaterna m. m. icke tagas i anspråk för Älvsborgs kustartillerikår, ökas anslaget till ersättnings- och nybyggnader.

Sjöförsvarets sammanlagda årskostnader beräknas sålunda utgöra:

organisationskostnader	36,341,000 kronor
engångskostnader	500,000 »
övergångskostnader	1,350,000 »

Summa 38,191,000 kronor

V. Övergången till den nya marinorganisationen.

Kungl. Maj:ts förslag biträdes.

FLYGVAPNET.

Flygvapnet.

Med avseende på flygvapnets organisation antogs av 1924 års riksdag försvarutskottets förslag, ehuru på grund av förslagets sammanhang med övriga delar av förslaget till ny försvarsorganisation ett formellt beslut av riksdagen icke föreligger.

I Kungl. Maj:ts proposition har den sålunda av riksdagen i princip godkända organisationen frångåtts på grund av de invändningar mot denna organisation, som i den allmänna diskussionen framförts från i synnerhet talesmän för flottan.

Vilkendera av de båda organisationerna är den lämpligaste torde vara vanskligt att avgöra. I förhållande till 1924 års organisation innebär emellertid Kungl. Maj:ts förslag en bestämd förbättring såtillvida, att en flygkår förlagts till Norrland. I andra hänseenden däremot innebär nämnda förslag olägenheter, vilka även framhållits av cheferna för general- och marinstaberna i deras såsom bilagor H och I till försvarspropositionen bifogade yttranden.

Ett ståndspunktstagande till frågan om flygvapnets organisation torde icke vara erforderligt i föreliggande förslag, enär denna fråga säkerligen i varje fall kommer att göras till föremål för utredning av det särskilda utskottet. Dock må framhållas, att den av Kungl. Maj:t föreslagna organisationen av de olika kårerna synes mindre ändamålsenlig genom åtgärden att inom dessa kårer organisera från kompanierna fristående skolor för utbildningsarbetet. Den principen torde böra tillämpas även vid flygvapnet, att kompanierna icke endast äro administrations- och förvaltningsenheter utan även utbildningsenheter.

De av Kungl. Maj:t för flygvapnet beräknade årliga kostnaderna, vilka överensstämma med fjolårets förslag, synas vara väl avvägda och upptagas även i föreliggande motion såsom grund för beräkning av försvarskostnaderna i deras helhet.

Sammanfattning av kostnadsberäkningarna.

Sammanfattning av de beräknade kostnaderna för den föreslagna försvarsorganisationen.

I. Årliga organisationskostnader.

Departementet	317,000	kronor
Lantförsvaret ..	68,390,000	»
Sjöförsvaret	36,341,000	»
Flygvapnet	6,000,000	»
	<hr/>	
	Summa	111,048,000 kronor

II. Årliga engångskostnader.

Lantförsvaret	2,625,000	kronor
Sjöförsvaret	500,000	»
Flygvapnet	600,000	»
	<hr/>	
	Summa	3,725,000 kronor

III. Årliga övergångskostnader.

Lantförsvaret	2,900,000 kronor
Sjöförsvaret	1,350,000 »
Summa	<u>4,250,000 kronor</u>

Summa årskostnader för hela försvarsväsendet 119,023,000 kronor.

Vid en minskning av antalet officerare vid armén på sätt i det föregående (sid. 46) anförts bliver slutsumman minskad till i runt tal 118,527,000 kronor.